

# VIADUCTO

REVISTA DO I.E.S. PEDRO FLORIANI

R E D O N D E L A



NÚMERO  
2

# Sumario

---

Editorial	Pax.3
Saúda da Dirección	Pax.3
Entrevista a Rocío González	Pax.4
Nós estivemos na Cadea Humana	Pax.5
ANPA do Pedro Floriani	Pax.6
Humor	Pax.6
Antón Avilés de Taramancos	Pax.7,8
Chapapote, nunca máis	Pax.9
Cantigas de Amor e Amigo	Pax.10
Tecnoloxía, unha aula guai	Pax.11
Man	Pax.12
II Xornadas de Concienciación Ecolólica	Pax.12
Intercambio cun instituto francés	Pax.13
Catro momentos: artistas redondeláns	Pax.14,15,16
Un lugar chamado Kenin	Pax.16
Todo comezou co...	Pax.17,18
Reflexións	Pax.19
¿É posible unha educación sen castigos?	Pax.20
Crimen exemplar	Pax.20
Comic	Pax.21
Mellores deportistas do instituto	Pax.22
Gañadoras de distintos concursos	Pax.23
¿Optimistas ou pesimistas?	Pax.24
Marcas absolutas do Pedro Floriani	Pax.25,26
Álbum de fotos	Pax.27
EDP	Pax.28
O Muro	Pax.29
Pasatempos	Pax.30

*Agradecimentos:*

Ós/as profesores/as, departamentos, alumnos/as e ANPA que colaboraron na elaboración dos contidos que fan posible a publicación desta revista.

*Deseño Portada:*

Fernando Sampil

*Ilustración portada:*

Damián Figueroa

*Ilustración contraportada:*

Romina Nogueira

*Maquetación:*

Luis Pereda

*Corrección:*

Departamento de Lingua e Literatura Galega

*Edición:*

Equipo de Normalización Lingüística: Lourdes, Lence, Fernando, Mercé

# Editorial

Aquí tés, nas túas mans, o segundo número de "Viaducto". O noso afán é a normalización da nosa lingua, e ¡cántas cousas esperamos dunha lingua normalizada! De certo, moito más ca coleccións de regras gramaticais, tan importantes pero que só nos serven para empezar. Queremos unha lingua que sexa quen de contar o mundo, de falar das cousas, de expresar os nosos sentimientos e as nosas opinións. Queremos unha sensación de normalidade, dunha normalidade bela, unha sensación de que as palabras din o que queremos dicir, de que cando dicimos "auga", "mar", "vida" estamos falando dunha auga clara e dun mar cheo de peixes. Queremos falar de "paz" e que "paz" signifique "entendernos falando". Queremos, en realidade, poder falar sen medo, decir o que vemos, opinar e dicir o que opinamos. Se cadra, este ano as dificultades para pintar unha realidade fermosa coa nosa lingua non veñen das regras gramaticais ou do léxico senón das trabas que nos están poñendo para ver o mundo, para

formarnos un criterio, para organizarnos, comunicarnos e poñer en común o noso sentir, para dar a coñecer as conclusións ás que chegamos. E é significativa a medida en que esta representación cae precisamente sobre o feito lin-

con durísimas palabras a quen discrepa... En fin, o mesmo nome do "Parlamento" está tan vinculado ó feito da fala que habería que temer que, de tanto pensar nel como o lugar a onde non debe ir declarar a xente, o propio edificio podería desaparecer no aire.

¿E que facer? Pois falar. Seguir falando, seguir escribindo. Ler o que escribimos e facer o que dicimos. Inventar o mundo cada vez que o pensamos, inventalo cada vez mellor, más cheo de luz e de cores, más cheo de vida e de paz, más cheo de entendemento. Sempre se insiste na necesidade dunha lingua normalizada para poder escribir nela as leis, e compre lembrar que as leis son inventos nosos, que as facemos para que o

mundo sexa mellor e que debemos cumplirlas porque conteñen o mellor que levamos inventado, por imperfecto que sexa.

Gracias por colaborar na nosa revista. Gracias por escribila e por lela: gracias por dicila. Estás normalizando o mundo.



güístico: prohibíense palabras nos medios de comunicación, estíranse e deformanxe os eufemismos ata convertilos en mentiras, ameázase a quen fai consultas ou pega carteis que din o que pensa; dunha ringleira de milleiros de persoas dicindo "nunca máis" dise que non falan senón que ladran, insultase

## Saúda da Dirección

*Un ano máis sae do prelo a revisa Viaducto. Para a Dirección do Centro é un orgullo porque representa o interese e o esforzo de toda a comunidade escolar por manter unha publicación que ademais de servir de canle de expresión á nosa lingua reflicte o que é o noso centro, pois serve de crisol onde todos podemos mostrar as creacións artísticas -moitos alumnos e alumnas teñen acadado premios en concursos literarios e de carteis-, e expresar as inquietanzas, os traballos realizados e, sobre todo, a realidade dun centro que se manifesta plural, tolerante, democrático e solidario, atento ó mundo no que vive para poder comprendelo, integrarse nel e, cando é necesario, melloralo.*

*A Comunidade Escolar do I.E.S. Pedro*

*Floriani, e principalmente o seu alumnado, destinatario primeiro das actividades do centro, ten así un vieiro para expresarse e mostrar esa pluralidade que tanto enriquece a nosa sociedade, desde o respecto ós demás, as súas ideas, ás súas crenzas, a súa procedencia, respondendo deste xeito ó que o centro ten marcado no seu Proxecto Educativo e que esta Dirección ten de intentar conseguir.*

*No noso instituto pretendemos a formación integral de todo o alumnado. A formación académica é necesaria para preparar ós futuros profesionais, competentes e con hábitos de traballo tanto individuais como en grupo, pero tamén temos que formar cidadáns libres, con espírito crítico, con capacidade de dis-*

*cusión, reflexión e decisión, tolerantes e respectuosos co medio ambiente.*

*Pensamos que a edición de VIADUCTO responde a estes obxectivos e, como xa fixemos no primeiro número, animamos a toda a comunidade escolar a colaborar coa nosa revista, a de todos e todas. Queremos rematar coa nosa mais sincera felicitación e agradecemento a todos os seus colaboradores e especialmente ós membros do Equipo de Normalización Lingüística polo seu entusiasmo e dedicación, sen o cal non sería posible este proxecto ó que lle seguimos desexando moitos anos de vida.*

Rocio González levou a nota más alta de toda Galicia

# Unha alumna do Floriani recibe o Premio Extraordinario de FP

O luns, día 2 do pasado decembro, saíu publicado no DOG nº 232 a relación de candidatos ós que se lles concederon os premios extraordinarios de formación profesional, correspondentes ó curso 2000/2001, convocados pola Orde do 18 de setembro de 2002.

Na lista atopábase a alumna do noso Instituto, Rocio González Amoedo, coa nota do expediente máis alta de toda a Comunidade Autónoma, (9,2). Con Rocio, que é de Calvos (Fornelos de Montes), estivémos a falar nestes días:

- ¿Cando comezaches a estudiar electrónica?
- Cando rematei terceiro de Bacharelato.
- ¿Por qué?
- Porque sempre me gustou desmontar todos os pequenos electrodomésticos ou aparatoss que deixaban de funcionar na casa. A verdade é que, nesa época, a maioría das veces despois de rematar e de mirarles «as tripas», non sabía nin montalos de novo.
- ¿Que foi o que che levou a matricularse no ciclo superior de electrónica cando remataches FPII?
- Cando empeciei o último curso de FP de electrónica, tiña a impresión de que non sabía nada e que non estaba capacitada para empezar a traballar, que non me dera tempo a assimilar todo.
- ¿Atopaches diferencias de nivel entre o novo ciclo e a antiga FP?
- No meu caso non atopei moito porque a maioría do temario xa o vira en FPII. Pero, en canto ás prácticas, estaba moito mellor. Había máis medios, eramos menos persoas na aula e tiñamos moitas horas de clase (ás veces demasiadas).
- Rematado o C.S., ¿tiveches problemas para atopar traballo polo feito de seres muller?
- Por sorte, non tiven problemas porque non mandei nin un só currículum para atopar traballo. O rematar as prácticas na empresa, que se fan no terceiro trimestre do último ano, só estiven unha semana na casa esperando a que me entregaran as notas, para empezar a traballar na mesma empresa.
- ¿Onde estás traballando?
- Nunha empresa en Vigo, Macraut Ingenieros SL. Máis ben é unha empresa eléctrica e eu son a única técnica superior en electrónica. Tamén hai enxeñeiros.
- ¿En que consiste o teu traballo?

- O meu traballo poderíase resumir en I+D (Investigación e Desenvolvemento) e consiste en deseñar novas aplicacións, pero desde o principio. Empezo por deseñar un circuito, seguidamente fago a placa de circuito impreso e asegúrume de que funcione adecuadamente. Unha vez que se consigue isto último, volta a empezar con outra aplicación diferente.

- Como muller, ¿que tal é a relación cos teus compañeiros de traballo?

- Eu penso que boa, son unha más no cadro de persoal e trátanme moi ben. Pero non hai ningunha diferenza respecto a cando estaba estudiando xa que, daquela, eramos como moito dúas rapazas por aula. Eu coido que a cuestión está en pasar desapercibida no medio deles e claro está o «non falar mal dos homes».

- ¿Como foi o nivel educativo que acadaches no instituto para desempeñar o traballo que estás a facer?

- Acadei o nivel adecuado para poder empezar a desempeñar o meu traballo. Pero hai que ter en conta, sobre todo, que o que tes que

aprender é a poder solucionar ti soa os diferentes problemas que che van xurdindo. Non podes contar que vai estar aí sempre o profesor para resolverche as dúbidas que teñas.

Realmente tes que aprender a usar os medios cos que vas contar no futuro, como manuais, instrumentación, etc. Ademais, a electrónica nunca a tes totalmente dominada porque está avanzando continuamente, polo que ti tamén tes que avanzar.

- ¿Que premio che deron?

- Dérонme o «Premio Extraordinario de Formación Profesional» polo expediente acadado no Ciclo de Desenvolvemento de Productos Electrónicos.

- ¿Pensaches nalgún momento en facer enxeñería ou outros estudos?

- As veces arrepíntome de non seguir estudiando, pero sigo aprendendo pola miña conta.

- ¿Que lles dirías ós futuros alumnos/as e alumnas que cursen un ciclo de electrónica?

- Que estudien electrónica se realmente lles gusta. A electrónica non é moi doada e hai que estar sempre enriba dela, e de nada vale saber moita teoría se non a pos en práctica. Ademais, coido que é unha familia profesional que ten moita saída, pero para saír adiante hai que esforzarse e destacar, porque hoxe en día non vale ser do montón e ir aprobando.

- ¿Que lembranzas gardas do teu paso polo I.E.S. Pedro Floriani?

- Persoalmente a min aí pasáronse os días voando e coido que iso é un bo sinal. Os compañeiros eran dos mellores e os profesores tamén. En xeral, hai un trato co alumnado que non se atopa en todos os institutos.

Rocio, como titor e en representación dos que foron os teus profesores, non quero rematar esta entrevista sen antes agradecerte o tempo que nos dispensaches e desexarche o mellor para a túa vida persoal e profesional. Estamos moi orgullosos da túa traxectoria escolar e gustaríanos que foras un exemplo a seguir para os futuros alumnos/as desde Instituto. Ata sempre.

Víctor Peso

# Nós estivemos na Cadea Humana

Ás 9 da mañá os alumnos e as alumnas do instituto Pedro Floriaini saímos da comarca de Redondela encamiñándonos cara ó que fa se-la Cadea Humana na Costa da Morte.

No autobús reinaba un ambiente cálido e moi agradable.

Preto da chegada, o profesor Lamas repartiu, para quen quixera poñelas, unhas pegatinas que puñan «Never Mais».

Chegamos ó Instituto Maximino Romeo de Lema de Baio, onde dúas rapazas que facían de guías subiron connosco para indicarlle ó conductor o camiño que tiña que seguir.

Cando baixamos do autobús fomos camiñando un cuarto de hora por unha estrada que remataba nunha corredoira. Estabamos na «Costa da Morte». As mochilas ían no noso lombo.

Ó chegarmos á praia, organizáronnos nunha cadea, todos collidíños da man. Estivemos así uns vinte minutos. Berramos consignas: «o do bigote que limpe o chapapote», «terrorismo eco-

lóxico, nunca máis», «in-com-pe-ten-cia», «dimisión»...

Ó rematar, puxémonos a comer na praia e nas rochas, algunas manchadas polo chapapote, así que algún de nós voltou co cu do pantalón pintado de negro.

Pola tarde, no autobús, a xente estaba moi animada e pasámolo moi ben, pero á noitíña os nenos e as nenas xa estabamos algo cansos e os profes fartos de chamárno-la atención.

Chegamos ó instituto polo serán e alí xa estaban esperánndonos os nosos pais e nais. A experiencia resultou bonita, porque ademais de manifestarnos e acadar un obxectivo tan complicado como facer unha Cadea Humana tan longa,

pasamolo moi ben en Fisterra.

Miguel, Pedro, Xoán, Luis Miguel, Jonathan, Adrián, 2º C



# Asociación de Pais de Alumnos/as do Pedro Floriani.

Como pais e nais preocúpanos todo o que teña que ver cos nosos fillos/as. Ademais da saúde, sen dúbida primordial, queremos que teñan a mellor formación, tanto en coñecementos e estudos coma en valores, educación e respeito. Tratamos de darles todo o mellor que podemos, moito máis do que nós tivemos; traballamos moitas máis horas para darles un benestar económico e pasamos menos tempo con eles, pero ben, os entendidos dirán que non é un problema de cantidade senón de calidade. Aproveitemos cada momento con eles para amosarles canto os queremos e nos preocupamos de todo o que lles acontece, escoitémolos con atención e interese e démosles ánimos para levar os estudos e a vida con máis ilusión cada día. Si, xa nos decatamos de que están nunha idade difícil: a adolescencia, que ás veces resultan moi complicado ou case imposible "conectar" con eles, pero lembremos que nós tamén tivemos 15 anos e sabemos perfectamente que é normal o que lles acontece ¿cuantas veces nos miramos reflexados neles?. Non podemos abandonar a loita, porque son os nosos fillos/as, parte de nós mesmos e ainda que esteamos cansos, esgotados de traballar ¿por quen o damos todo?.

Seguramente todos estamos de acordo en que queremos que estudien e aproben todo, e teñan un bo comportamento. Pero, cando isto

non é así, ¿que facemos? A educación e os valores morais debemos darlos na casa, nos estudos podemos axudalos persoalmente ou pagándolles academias, pero os resultados teñen que dalos na clase, día a día, cos profesores do Centro no que estudian.

Sería moi fácil botarles a culpa a estos últimos do fracaso escolar, pero pensemos: nós tamén somos traballadores (ata as amas de casa), e gústanos que o noso traballo estea ben feito e teña un recoñecemento ¿acaso non nos sentimos mellor cando o que facemos nos sae ben? A todos nos gusta que o resultado do noso traballo sexa positivo, levántanos a autoestima. Pensemos por un momento no labor dos profesores/as: despois de tres meses de traballo, ás veces nunhas condicións que á maioría nos desquiciaran, ven que non acadan os resultados desexados e a maioría dos seus alumnos/as suspenden ¿non se sentirán tamén desanimados, defraudados...? E ós alumnos un suspenso pode facelos reaccionar e que poñan máis interese no que lles queda de curso, pero se non reciben algúns estímulo positivo, tamén poden caer na apatía, na desgana... deixarse levar polas malas influencias. Porque, ó mellor, eles esforzáronse pero non acadaron o aprobado. Debemos de animalos dicíndolles que couñ pouquiño máis que poñan da súa parte

conseguirano. Non podemos deixar que pensen que o seu esforzo foi inútil porque acadaron o mesmo que os que non fixeron nada. Si, esta é a excusa máis usada para non estudiar, o máis cómodo pero non o mellor.

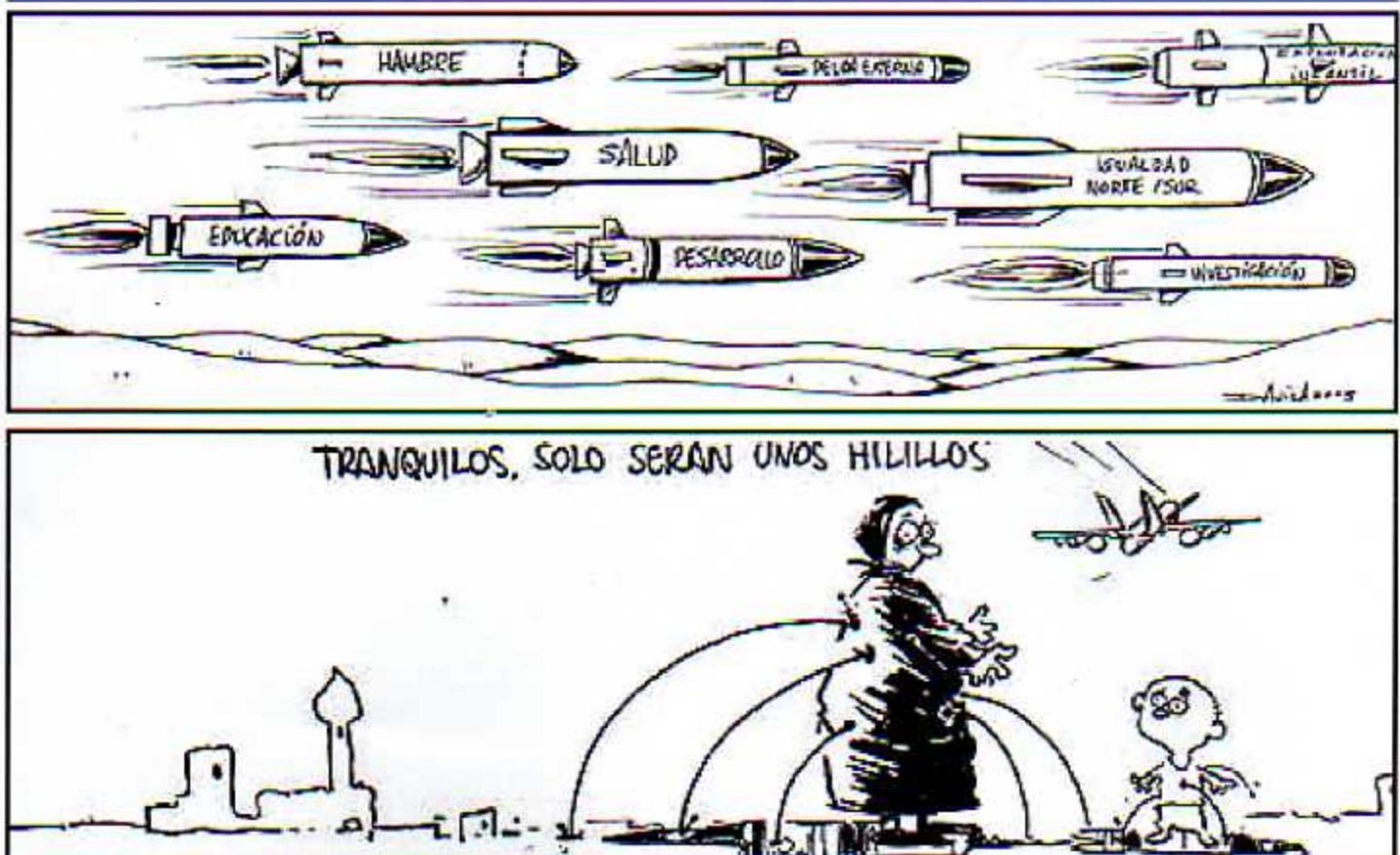
E por último, unha proposta: xuntemoos os nosos esforzos, familia, profesores/as e alumnos/as, na mesma dirección, sacar proveito dos estudos e acadar as nosas metas nesta vida.

Se os nosos fillos están neste Centro é porque apoiamos e confiamos na Ensinanza Pública, poñamos todos algo da nosa parte para que ademáis sexa de Calidade. Non nos miremos como inimigos que se confrontan nunha guerra, senón coma aliados que perseguen o mesmo fin. Como parte que somos da Comunidade Educativa (a pesares do que diga a nova Lei de Calidade do Ensino)

Os pais e nais destes alumnos/as que tanto traballo vos dan, pero gracias ós que tedes traballo, ofrecémosvos a nosa man para facer xuntos este camiño.

Moitas gracias pola oportunidade de expresarnos nesta revista.

Febrero de 2003.



# Antón Avilés de Taramancos

Nado en Taramancos, Noia, alá por 1935 no seo dunha familia de labregos e mariñeiros, Antón Avilés Vinagre é máis coñecido como «Avilés de Taramacos». Fixo estudos de náutica e o servicio militar na Coruña e Ferrol, onde coñeceu algúns mozos galeguistas de esquerda (Cibreiro, Xohán Casal) dos que el mesmo dí “será a miña única universidade”. Emigra a Colombia onde vive 20 anos desempeñando diversos oficios, ata que en 1980 regresa a Noia, onde se establece como taberneiro rexentando unha taberna medieval.

Esta etapa, desde 1980 ata o seu pasamento en 1992, caracterízase por ser dunha gran produción creativa e unha extensa dinamización cultural. Durante este período Avilés asumiun tamén un serio compromiso político chegando a ocupar a concellería de cultura do Concello de Noia baixo o goberno nacionalista dende 1987 ao 1991.

Creador distanciado do proceso evolutivo da súa xeración, a súa forza expresiva dará lugar a unha obra de grande envergadura, absolutamente singular e propia de quen non entende de escolas nin grupos. As súas facetas de poeta do día, creador de urxencia, fabulador de tertulias darían lugar a unha literatura case oral da que os seus contemporáneos gardan pequenos restos en papeis e na memoria.

No referente á promoción cultural artella recitais poéticos na súa tasca; organiza a Asociación Cultural Catavento, de renomeada actividade e promove a Coordinadora de Asociacións Culturais do Barbanza. En 1985 recibe o Premio Nacional da Crítica por “Cantos Caucanos” e será finalista do Premio Nacional de Literatura. Con esta obra, resultado da nostalxia revertida pola patria americana, queda consagrado coma un dos máis importantes poetas ibéricos contemporáneos. Por estos tempos é eleixido presidente da Asociación de Escritores en Lingua Galega (AELG) na que sería unha das etapas máis constructivas e combativas da Institución. Colaborou en revistas como Dorna, Carabela de Xeada, a revista da AELG, A Nosa Terra, etc.

## NAS CORRENTES LITERARIAS

Aínda que Avilés de Taramancos non está adscrito a ningunha corrente literaria pola particularidade da súa biografía, críticos literarios como Fernández del Riego inclúeno no chamado “Novo núcleo xeneracional” que recolle ós poetas nacidos na década 30-40. Avilés, unido pola idade ó devandito grupo, é unha singularidade dentro da súa xeración. En palabras do profesor Tarrio Varela, unha voz única e aillada, cunha biografía tamén ultramarina, mestura de dous mundos que lle dan á súa escritura outro sesgo. A súa volta de América, con quen conecta Avilés é co grupo de poetas da revista Dorna, escribindo ó seu carón, como volvendo a empezar e retomando os inicios da súa creación poética.

## CLAVES PARA ENTENDER A SÚA OBRA

### Vocabulario: popular e americano

Usa Avilés un vocabulario galego popular, chan e moitas veces esquecido pola maioría dos escritores. Recupera a fala de labregos e mariñeiros e eleva a categoría literaria, dándolle un sentido máxico e recreando a súa forza, a súa sonoridade e o seu significado. Sénsele colombiano porque antes se sente galego e in-

corpora ó galego multitude de palabras americanas co que o poeta afonda na alma e no corpo de Colombia rompendo as comportas que soen separar ós emigrantes do país de acollida.

### A transcendencia.

Nos versos do poeta de Taramancos as ideas más sinxelas trascenden a alturas insospeitadas facendo sublime o cotiá e maravilloso o máis elemental.

### A fabulación.

O noso poeta é, en moitos escritos, un auténtico fabulador de sentido cunqueirán. Extraordinario contador oral, converte historias case máxicas en realidades sorprendentes, engaiolando ós oyentes e producindo neles un certo encantamiento.

### A sensibilidade sensorial.

Trátase dun gran poeta con sensibilidade sensorial galega, precisamente polo seu entroncamento coas raíces más profundas da terra. O amor adquire sensualidade, faise erotismo coa exaltación dos sentidos. Un vitalismo tenro envolve toda a súa obra.

## TEMÁTICA DAS SÚAS OBRAS

### A Terra:

En toda a obra de Avilés de Taramancos destaca a fusión do home coa terra da que procede e á que volve.

*Eu amo as minerais entrañas do meu eido  
Quixerá nun momento que o soterrado seixo  
Rubira ata os meus labios e sentirase vivo,  
Vivo como unha fera bruantemente viva  
que o amor domeara da súa escuridáde*

### A terra: patria

A Terra con maiúscula, a Patria, fire continuamente o corazón do poeta. Ese patriotismo lévao á identificación total co seu pobo:

### Miña Patria:

*Eu son o teu soldado máis forte.  
A túa lingua é a miña espada  
E cando debullo unha canción  
Cando florece unha palabra  
Canta en mim o labrego cavador  
O emigrante e o poeta.*

### O mariñeiro

*O home que amasa o pan e moxe o leito.  
¡Non son un home: son un pobo  
e ninguén me pode domear!*

### O mar.

Nacido á beira do mar, este enche e configura toda a nenez de Avilés de Taramancos. Na súa xuventude, inicia os estudos de Náutica. Así se ve nesta poesía:

*E chorei como un home, como un lobo atrapado:  
non chorei de saudade nin de amor nin de ira,  
foi o pranto dun tigre malferido e lonxano  
o agromar do home mariñeiro que un dia  
acorei no burato máis fondo do meu sangue.*

### As raíces:

A unión coa terra, de que antes falamos, faise viva a través das raíces persoais dos devanceiros, representados pola figura de Pepa de Pastora, “miña avó que me ensinou a sembrar e penetrar os misterios da terra”.

### A ausencia:

A saudade na ausencia de Avilés emigrante en América ten

unhas connotacións distintas. O poeta mitifica a Patria dun xeito intemporal. De aí o seu compromiso con ela. Pero xa unha vez en Galicia apodérase do escritor o que el mesmo chama saudade revertida, a dor da ausencia dun país.

*Ando lonxe e senlleiro triste e lonxe  
Como unha besta acoitelada brúo...*

#### O amor:

O amor é sensual neste poeta. A sensibilidade que o enriquece lévao a un erotismo non exento de ternura que enlaza co mellor da poesía amorosa universal.

#### A amizade:

Nun home da categoría humana como Antón Avilés non é de estranhar que resalte o valor da amizade. Un sentimento levado por el ata ó remate. Por iso non é raro que un dos poemas más inspirados da súa vida sexa a elexía na morte do seu amigo de xuventude Urbano Lugrís.

#### A morte:

Na introducción de "O tempo no espello", o poeta escribe: "*quen vive máis dunha vida, máis dunha vez ten que morrer*". Pero Avilés afirma que viviu mil vidas, enfrentouse á súa única morte con valentía.

#### A fala:

No poema "Miña Patria" considérase guerreiro coa lingua como arma e reconoce en cada palabra a voz de todos los homes, por iso remata declarándose pobo e polo tanto indomable.

### OBRAS EN VERSO

#### O tempo no espello.

Neste libro Avilés xunta poemas escritos antes da súa marcha a América con outros xurdidos na emigración. Todos eles configuran unha poesía libre e plena de responsabilidade.

#### Cantos caucanos.

Libro formado por 27 poemas foi Premio da Crítica española e finalista do Premio nacional de Literatura. A primeira parte

escrita en 1983 e 1984 empeza co "Primeiro Canto". A segunda parte, engadida en 1985, leva o título de "Crónica de Bernaldos Fros".

#### As torres no ar

Libro que contén 36 poemas divididos en tres partes perfectamente sistematizados despois dun "Pórtico" dunha altura lírica extraordinaria na consunción de mar e terra que marcará a vida do poeta.

#### Última fuxida a Harar

Este libro leva ó subtítulo de "Derrota e singraduras". Obra póstuma que consta de seis partes: "O cazador no escuro" "Silva de varia fermosura" "Crónica de antigos reis" "Ensalmos para escorrer a besta", "Cruxol de amor e cofre dos olvidos" e "As armas e os barões asinalados".

En 1994 na Casa da Cultura de Noia que leva o seu nome foron expostos os orixinais manuscritos e ilustrados polo propio autor de "Última fuxida a Harar".

### OBRA EN PROSA

#### Nova crónica das Indias

É o único libro de relatos que escribiu Avilés, nunha prosa reforazada pola súa forza poética. Trátase dun feixe de pequenas narracións ó estilo das antigas crónicas onde o poeta, albiscando xa o quinto centenario de descubrimiento, dános unha visión da América que el viviu, moi distinta da visión oficial. Despois aparecen catorce relatos, algúns sen título: "Gaitana" "Nereo a cabalo"...

#### Obra viva

Este libro póstumo fórmano unha manchea de 90 antigos, discursos e presentacións escritos por Avilés do ano 1985 ó 1991 agás o primeiro de serie publicado en "La Noche" que é unha "Carta gnómica a Urbano Lugrís".

Natalia, Tatiana, Soraya, Ana, Jennifer, Estefanía, 2ºB



# Chapapote, nunca más

Fabricado na parte oriental de Europa, este barco monocasco de nome Prestige, levaba case 77.000 toneladas de fuel oil do tipo M-100. Este petroleiro era máis longo que dous campos de fútbol, e viaxaba con destino a Singapur. O seu capitán era Apostolos Mangouras, un vello lobo de mar de 67 anos de idade e máis de 44 de navegación que levaba 32 anos como capitán de barcos coma este. O Prestige chegou a San Petesburgo a finais do mes de xuño, e recalou alí catro meses. O 30 de Outubro saiu deste porto e fixose a alta mar, e o 2 de Novembro chegou a Ventspils (Letonia) onde cargou as súas adegas de fuel. A tripulación do Prestige non era moi numerosa para un petroleiro das súas características. Estaba formada por 24 tripulantes filipinos, 2 gregos e un romanés.

Xa ben entrado o mes de novembro, no Prestige escoitase unha explosión. O barco escórrese e dous dos seus motores páranse. Vinte minutos máis tarde a tripulación sae a cuberta para ve-lo panorama. O centro de salvamento de Fisterra establece contacto co barco danado e recibe unha mensaxe: "Mayday, Mayday". As autoridades, localizan a barcos remolcadores, algúns

contratados polo estado para intentar saca-lo buque: o Ría de Vigo, o Ibaizábal I, o Remolcagure Bat, o Alonso de Chaves e o Charuca Silveira. Tamén localizaron ó Pesca I, un helicóptero de salvamento que sacou do barco a 24 tripulantes. Os outros tres quedaron dentro para intentar salva-la situación. Mentre tanto, en terra firme, nos despachos do estado fálase de diñeiro. Aparecen barcos estranxeiros con ofertas por todas partes para intentar sacar unha boa tallada desta catástrofe natural e ecolóxica. Xa se rumoreaba o feito de Marea negra. Mentre o barco seguía á deriva e o capitán non colabora. As autoridades piden unidades de elite da Garda Civil que asaltaran o barco.

O conselleiro informou que o barco estaba a 7 millas de Muxía, e que tiña unha grande fenda na parte escorada do barco. O capitán non quería deixar avanzar ata que chegara unha nova empresa holandesa, que segundo o capitán se faría cargo da situación. Un día despois deteñen o capitán por intentar deter as manobras dos

axudantes da Garda Civil. Outro home, Wytse Huimans, faiuse cargo do barco, pero a situación non cambia nada. Dende Madrid chega a orde de afasta-lo barco o máis lonxe da costa, e poñen como mínimo 67 millas. Pero o remolcador Ría de Vigo sofre

un problema e ten que ser substituído polo Sertosa 32. Este é moito máis pequeno que o Ría de Vigo e avanza a unha velocidade de 3,15 millas. O Prestige seguía soltando pequenos bultos de "cru" pola mar adiante.

Unhas horas máis tarde era reparado o Ría de Vigo e o barco xa volvía ser remolcado pola Charuca Solveira e o anteriormente nomeado Ría de Vigo. O remolque do Charuca fallou e a partir dese momento, volvía ser remolcado só polo Ría de Vigo.

O sábado 16 de Novembro as pequenas manchas de chapapote chegan ás costas galegas. A fenda do Prestige vaise abrindo cada

vez máis segundo vai avanzando. Xa chegado un momento ábrese demasiado e provoca un proceso que remata co Prestige partido en dous no fondo das augas mariñas. Esas imaxes do Prestige sendo engulido polas augas mariñas dan a volta ó mundo. "Afóndese o Prestige, naufraga Galicia". Todo isto ocorreu o martes 19 ás oito da mañá; pártese en dous ás doce. En primeiro lugar, afóndese a popa, e a proa tomou ese mesmo camiño cara ó fondo do mar, case seis horas despois, ás catro da tarde. Cando o Prestige estaba no fondo mariño comenzaron a xurdir moitas preguntas. ¿Quen son os que provocaron esta situación? ¿A onde imos levar todo o fuel recollido? ¿onde o meteremos?....

O Estudo comentaba que xa gastara o orzamento, así que a maioria dos pobos costeiros movilizáronse para recoller, coa axuda dos voluntarios todo o chapapote que cubriu a costa. Mais tarde, o Estado conseguía 2227 millóns de euros para afronta-las consecuencias do afundimento.

A Manuel Rivas, un famoso escritor, pidenlle os cidadáns, que lidere a plataforma Nunca Máis. Esta será a que movilice a tódolos cidadáns e cittádinas que con manifestacións, cadeas humanas e constantes reivindicacións que farán que o Estado tome as medidas necesarias para solucionar o problema. Mentre o petróleo segue nas costas galegas e os voluntarios e personal contratada polo Estado intentaban recoller o máximos número de fuel oil posible, para que as nosas costiñas galegas queden limpas canto antes mellor.

¿Qué pensamos nós de todo isto?

A título persoal, consideramos que esta terrible catástrofe pudo ser evitada dende un primeiro momento xa que o Estado nunca debiu deixar pasar este barco nin tampouco outros semellantes, con este tipo de casco tan vellos, polas cercanías das nosas costas e de calquera outras. Consideramos que este desastre pudo ser evitado dende o principio. Nunca Máis.

*Manuel Adán Iglesias*

*Teo Iglesias Miguez*

*Iván Amoedo Montiagudo*

*Sergio De La Torre Miguez*

*Breixo Varela.*

*Todos de 2ºESO B*



# Cantigas de Amor e Amigo

*Agardando novas da miña velida,  
vaise apagando a miña vida.  
Mirando o mar me lamento  
e deixo pasa-lo tempo.  
¡A ver se vén cedo,  
xa estou aborrecendo!*

*A miña vida vaise apagando,  
a morte vaime levando.  
Si, estou case sen vida,  
pois vai medrando a miña ferida.  
¡A ver se vén cedo,  
xa estou aborrecendo!*

*A miña velida non chega  
¿por que ela me deixa?  
Morto xa estou,  
xa que á morte me levou.  
¡A ver se vén cedo,  
xa estou aborrecido!*

**Manuel e Jacobo, 3º ESO B**

*No río choro polo teu amor,  
sen ti non puedo respirar,  
non puedo aguantar esta dor,  
o corazón vaime estalar.  
¡Hou, doce doncela,  
eu quero ser o dono da túa melena!*

*¡Hou, doncela fermosa!,  
sen ti non puedo vivir.  
Es a estrela máis preciosa,  
pero sen ti non puedo resistir.  
¡Hou, doce doncela,  
eu quero ser o dono da túa melena!*

*No río voume suicidar  
sen coñecer o teu olor;  
ata ti nunca vou chegar  
pero nunca esquecerei o teu amor.  
¡Hou, doce doncela,  
eu quero ser o dono da túa melena!*

**Gonzalo, Jesús e Manuel 3º ESO A**

*Morro de amor,  
morro de pena,  
porque ela  
non quere a miña calor.  
Meu amor  
marcha sen fervor.*

*Este amor  
vaime apaga-la candea.  
Ela recea,  
envólveme a dor.  
Meu amor  
marcha sen fervor.  
Hasme mair, Amor.  
Heime quedar sen ela.  
Sufro sen ela,  
son sufridor.  
Meu amor  
marcha sen fervor.*

**Marta e Sandra 3º ESO A**

*Rapaza de ollos ledos,  
quéroche de corazón;  
a vista estou perdendo  
por non estar ó teu carón.  
Amor por ti teño,*

*por ti teño amor.*

*A vista xa non sinto,  
morrer non quero de amor;  
verte eu necesito  
para manter vivo o meu corazón.  
Amor por ti teño,  
por ti teño amor.*

*Necesito ve-los teus olliños,  
estou perdido sen o teu amor;  
A luz que me guiaba o camiño  
xa non podo ver, amor.  
Amor por ti teño,  
por ti teño amor.*

**Mario e Marcial 3º ESO A**

*Amiga da alma,  
tí que me escoitas.  
Escoita o meu pranto,  
sufro por el.*

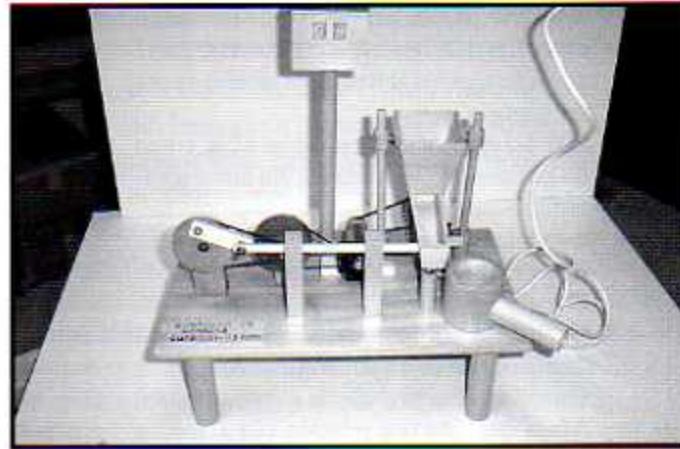
*Cumpríuselle o prazo,  
non viu ata mí.  
Escoita o meu pranto,  
deixoume a sufri.*

*Amiga da alma,  
óeme a mí.  
Escoita o meu pranto,  
por el non vir a mí.*

**Tania e Fabiola 3º ESO A**



# Tecnoloxía, unha aula «guai»



Acudir a clase de tecnoloxía no noso instituto resulta moi agradable, entre outras cousas porque a aula que temos é "super guai": Mide 15 metros de longo por 11 metros de ancho ¡Xa a quixeran outros!

Boas instalacións, baños, mesas espaciosas, abundantes sillas...

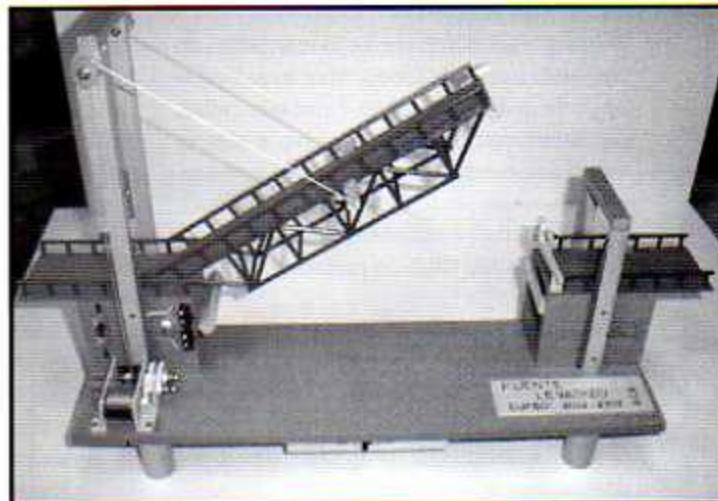
Posuímos medios audiovisuais como o cañón proxector (no que se proxeectan películas), unha pantalla xigante, dous ordenadores, un video-tevisor e uns amplificadores (alfafalantes) con catro bafles. Nos proxectos que facemos podemos utilizar diversos materiais: madeira (chapa de ocume, madeira maciza, piñeiro, london, etc...) aglomerado, e tamén podemos utilizar plástico, papeis, cartón, etc. Dispoñemos de todo tipo de ferramentas de electricidade, para a madeira, para traballos en chapa e ferramentas de electrónica, tamén industriais

coas que podemos traballar co permiso do profe Rogelio. Algunhas destas ferramentas son moi perigosas como a inxectadora profesional, o torno eléctrico, a guillotina de cortar chapa. Outras, como o taladro de sobremesa, o taladro normal con soporte, a serra de marquetería, a aspiradora industrial etamén a lixadora industrial eléctrica son menos perigosas. Traballar nos proxectos resulta super interesante porque aprendemos dun xeito práctico aínda que ás veces temos que aprender de memoria algúns datos

necesarios.

En fin, ¡aula guai!, ¡profe guai!, ¡clases guai!. ¡Alguén dá máis?

2º ESO C



# Man

No mundo hai millóns de persoas, e todas elas teñen a súa propia historia. Entre tantas sempre hai algunha que merece a pena ser contada.

Este é o caso da de Manfred ou Man, como lle gustaba que o chamases, un home amable e solitario que forxaba a súa propia historia humildemente sen molestar a ningún. Non se sabe por que chegou as costas de Camelle e ficou ali ata os seus últimos días. Un amor non correspondido dunha mestra do pobo onde fora a dar ó saír de Alemania. Camelle, levouno a dar un xiro á súa vida. Aínda que tiña boa relación coa xente do pobo, prefería a soledade, pero, a pesares do seu aparente illamento, lia constantemente en español e alemán, escribía aforismos e estaba ó tanto dos últimos avances tecnolóxicos, incluído a «Internet». Sempre foi moi activo físicamente e todos os días saía a nadar longas distancias ou a correr polos camiños da costa...

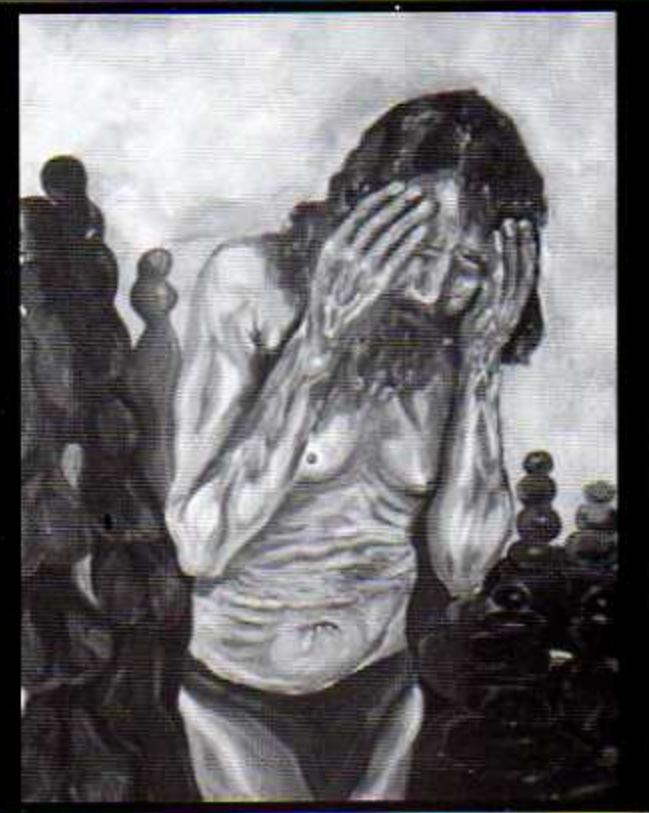
Mentres o seu único veciño, o mar, poñía un constante rumor de fondo, Man transformaba todo o seu contorno (montes, pobo, beiramar) nun mundo máis vivo e alegre, sempre respetando a natureza que o rodeaba. Cando non pudo impedir que se fixera o dique de abrigo ó lado do seu museo decidiu decoralo co seu símbolo preferido: o círculo.

O seu museo semella a todos os que o ven un extraño exemplo de «modernismo naturalista». Columnas feitas con bolos de pedra recollidos nos coídos, algunas pintadas, ósos de baleas, cabalos ou cans recollidos no mar, un xogo vexetal no que se mesturaran marellos, vermellos, verdes e tostados, pozas e camiños entre as esculturas forman parte do seu museo. Un museo intimamente conectado coa terra. El soñá chamalo o seu fillo.

Unha pintada na entrada que di «Ver 100 pesetas» daba a benvida os visitantes, unha humilde tarifa coa que comía e compraba material, ainda que se dí que nos últimos anos gran parte dos cartos recadados doabáos a «Cáritas». Man non precisaba de nada, pois consideraba que xa o tiña todo. Case unha obsesión para el volveuse, nos últimos tempos, a conservación do «seu fillo», da súa obra, cando el faltara.

Non todos comprendían a maneira de vivir deste home e o museo sufriu algúns agresións, pero permaneceu. Sen embargo, o ano pasado, cando afundiu o Prestige nas nosas costas, a súa arte víuse oscurecida polo negro do chapapote e tamén a súa vida. Manfred decidiu morrer tras o desastre, uns díns que dunha enfermidade mal curada, outros que de tristura. O certo foi que se pechou na súa «casa» e deixou de toma-la medicación que lle deran para as súas doenzas. Víctima dunha tragedia que posiblemente nacera, entre outras cousas, dun mal comportamento político.

¿Que será deste museo, deste fillo seu que agora está orfo? A Man non lle gustaba que



salasen del en medios de comunicación, pero si que deixou clara nas súas poucas aparicións nos medios, a preocupación pola súa obra e, antes de morrer, a súa vontade: non quería que se limpara o chapapote do seu museo, prefería que servira de aviso do que os seres humanos lle estamos facendo á Terra e o Mar. Agora parece ser que se vai destinar unha partida de cartos da Xunta para «rehabilita-lo museo» ou para «deixalo bonito» e que todos esquezamos a Man e a súa mensaxe. Eu non esquecerei...

David. Bacharelato Humanístico

## II Xornadas de concienciación ecolólica

O ano pasado tivo lugar no noso centro a II Xornada de Concienciación Ecolólica.

Tódolos estudantes intentan colaborar na recollida de lixo. É moi común atopar cabichas, anacos de botellas e vasos, milleiros de bolsas de aperitivos, etc.

Ademáis da recollida de lixo, tamén tentamos colaborar, mediante a plantación de novas árbores, en que todos teñamos un entorno máis natural e agradable.

O fin desta actividade é importante, cremos nós, xa que facendo que o alumnado colabore coa limpeza do centro, tentase que aprendan e que teñan conciencia dos residuos que producimos entre todos e do desgaste ecolóxico e para o noso benestar que supoñen.

A algúns non lles gusta esta actividade, pero para evitar ter que repetila cada ano deberíamos de colaborar un pouco todos para tentar mante-lo centro limpio ¡¡Que non custa nada!!.



# Intercambio cun instituto francés de Lorient, na Bretaña

A comezos deste curso 2002-2003, a profesora de Francés, María José, falounos dun intercambio cun instituto francés e preguntounos se estabamos interesados en facelo. Por suposto, case tódolos alumnos e alumnas de francés dixemos que si. Entón a profe esforzouse para facelo posible, xunto con outra xente do instituto de Porriño..

Neste proxecto todos e todas puxemos moitoas ilusións. Comezamos a cartearnos cos compañeiros e compañeiras franceses e mandarnos fotografías de paisaxes, comidas típicas nosas...

Entre as profesoras organizaron emparellamentos do alumnado francés connosco para compartir aloxamento.

Xusto un día antes de que chegaran xurdiron algúns problemas que puxeron á profesora moi nervosa, pero solucionámolos axiña.

Á súa chegada estabamos moi nervosos. Ningún sabía como comunicarse coa súa parella francesa e os primeiros días estabamos moi agobiados. Pouco a pouco fómonos desenvolvendo e falando con eles. Foi a partir de entón cando mellor o pasamos: saímos a cear, a pasear, á discoteca...

A verdade é que fixemos moi boas amizades, aínda que algún e algunha fixeron más que simples amigos.

Durante a súa estancia en Galicia fixemos con eles dúas excursións moi fermosas a Santiago de Compostela e a Cangas.

Os alumnos franceses tiveron excursións case tódolos días. Segundo eles foron moi bonitas, aínda que a case ningún lle facían gracia as visitas ós museos.

O bo da visita foi que todos aprendemos a desenvolvernos máis na fala francesa; ensináronnos palabras novas e agora todos poñemos máis interéss na materia, xa que nos gustaría poder comunicarnos mellor coas nosas amizades francesas. Pero todo ten a súa parte mala e é que todos os botamos moi en falta.

O día 2 de abril saímos nós con destino a Francia para devolverlle-la visita ós nosos compañeiros e compañeiras bretóns.

Xa vos contaremos como nos foi e que fixemos durante a nosa estancia na Bretaña. Estamos desexando viaxar a Francia para poder estar outra vez con eles e desenvolver un programa moi amplo de visitas a Vannes, Quimper, Brest, París e outros moitros lugares.

*Lucía García*



# Catro momentos

A catío sorprenden á nosa vista aqueles lugares, que por estar tan preto de nós pasan desapercibidos, ata que unha mirada inquedá e curiosa descubreos e alumea. Estes lugares fálamos do noso contorno máis próximo, eses espacios que axudan a conformar a nosa paisaxe histórica, social, económica e cultural pola que transitamos todos os días.

Así como o descubrimento ou redescubrimento destes lugares, axudanos a ler máis fondo no contexto coñecido, poderíamos facer un similitud coas persoas da nosa bisbarra, e na que se refire á creación artística, con tod@s aquél@s creador@s que por estar tan preto de nós, non coñecemos ben ou se presentan ante nós de forma difusa, e que poden dar pistas do estado actual da creación artística no noso contorno e mesmo falarnos da relación desta co seu pasado máis recente, e co futuro.

Esta actividad formulouse para que alumnos de 4º da ESO, tivesen a oportunidade e experiencia de estar no espacio de creación do artista, que a maioría das veces é o "taller", para que empaparan a súa vista cos materiais e ferramentas, ou segundo o caso, cos instrumentos, para que observaran a distribución e a cualidade dos espacios, para que puidesen ver as obras antes de estar rematadas, para que xunto ó artista se preguntasen acerca do acto de crear e sobre todo para que descubrisen que hai outras formas de expresión, de comunicación, que están a nosa man e que podemos utilizar. Resultado da súa busca son estes catro creadores e estas catro entrevistas.

## MANOLO ALONSO

**¿Como se chama?**

Manolo Alonso Martín

**¿Cal é a súa profesión?**

Tallista.

**¿Cantos anos ten?**

76.

**¿É a única persoa da súa familia que pinta?**

Non, teño dous irmáns que pintan, un irmán xemelgo e Fosca, e si, somos tres, tres que pintamos: Xenaro, Manolo e Carlos.

**¿Cando comenzou a pintar?**

Comencé a pintar na Escola Naval Militar de Marín en 1947.

**¿Quen o aprendeu?**

Un profesor que había ali que era un alumno oficial do exército. Miroume facer uns debuxos e díxome se quería pintar, e eu dixenlle que si.

**¿E a tallar?**

Ós 14 anos, desde que saí do colexió de Redondela e ingresei no taller dos irmáns Fernández que había ali, onde está a casa de mobles aquela de ali. ¿Non sabes?. Comencé primeiro a quentar o zol e a lixar os mobles, e pouco tempo despois, ó sair de traballar, collía un taquín e poñíame a practicar.

**¿Cal é o seu pintor/a preferido?**

Os meus pintores preferidos son varios; gústanme todos os clásicos: Velázquez, Murillo... Comencé a pintar un cadro de Murillo, "A virxe e o nen". O meu escultor preferido é Miguel Ángel.

**¿E o tallista preferido?**

O meu tallista preferido son eu.

**¿Vive vostede só da pintura?**

Non, non, eu non vivo da pintura nin de.... agora estou xubilado, teño unha paga e nos ratos libres adícome a tallar e a pintar para aproveitar o tempo, as horas. Son profesor de debuxo pero é un hobby.

**¿Fixo algúna exposición?**

Fixen moitas exposicións, a que máis me gustou foi en Redondela.

**¿Identifícase con algún estilo? Se e**



**así, ¿Por que?**

Non. Eu cando estaba no taller practicabamos o renacemento, o estilo isabelino, estilo gótico..., todos os estilos. Teño feito cadros de Boticelli, e tamén de Castelao.

**¿Que é o más que lle gusta pintar?**

Os bodegóns.

**¿Traballa sobre algúna temática en particular?**

Non, o que me gusta píntoo, talloo. Teño unha serie de Castelao que ten moita materia, a parte, pola retranca que ten o debuxo. ¿Saben?

**¿Móvese mellor na figuración ou na abstracción?**

Na figuración, xa vos dixen que o abstracto non me gusta nada, e ademáis, ós artistas ós que lles gusta parece que non saben pintar. É como amarrar un pincel ó rabo dun gato, o gato fai así... e xa pinta un cadro.

**Á hora de pintar, ¿Ten algún modelo?**

Si claro, elementos do natural e bodegóns de frutas e obxectos, dos que primeiro fago un debuxo, e despois pinto.

**Cando pinta ¿Gústalle más copiar ou inventar?**

Eu copio da natureza, teño cadros na miña casa que son feitos ó natural: peras, sandías ou o que sexa; eu pinto.

**¿Cal considera que é a súa mellor obra?**

Bueno, en talla de momento teño un Santiago Apóstolo que está aquí en Reboreda, e despois, o descubrimento de América, ou sexa, varias tallas, e en pintura os bodegóns.

**¿Por que escolleu esta profesión?**

Porque me gusta.

**¿Que ferramentas e materiais utiliza?**

As gubias, o mazico, lápiz e gomas para borrar o que está mal.

**¿Tivo algúna formación artística específica?**

Non, unicamente tiven un perfeccionamento, por exemplo, na talla estiven en Santander becado pola Obra Sindical de Artesanía e en Victoria no ano 1954. Tiña que levar a libreta de racionamiento para que me deran un bollo de pan para cada día. Perfeccioneime cun "mestre imaxineiro". Ali aprendín a modelar a talla, facía baixorrelevos.

**¿Podería relatarnos cal é o seu proceso creativo?**

O proceso creativo é coler as cousas, poñelas así, enriba dunha mesa, e comenzar a debuxar e despois colorealo. Mirar a obra, facer un debuxo, pasalo á madeira, sacar os relevos, darlle forma e perfilar.

**¿Que é para vostede ser un pintor?**

Para mim ser un pintor é ser un artista, e ser un pintor para pintar cousas, para ensinarlle ós demás o que sae.

**¿Como ve a arte?**

A arte véxoa según a arte que sexa, hai arte que me gusta e arte que non me gusta.

**¿Como é a súa relación co mercado artístico?**

Non, non, ningunha. Eu fago exposicións: home de vez en cando se che compran un cadro vénvelo e sacas para pinturas.

Antonio Amoedo Moreira

Pablo Couñago Soto

Diego Iglesias Monroy

Adrián López Rodríguez

Ángel Tellería Fervenza

## JESÚS CAMESELLE BEN

**¿Cando comenzou vostede a pintar?**

Comencé exactamente cando tiña 6 ou 7 anos, ó principio con ceras, a técnica que fun perfeccionando pouco a pouco.

**¿Tivo estudos artísticos específicos ou é autodidacta?**

Son autodidacta pero tiven algúns profesores importantes dentro do mundo da pintura, Castro Couso...

**¿Levoule moitos anos perfeccionar a súa técnica?**

Pois exactamente, a técnica nunca se perfecciona, só se pode mellorar pouco a pouco.

**¿Canto tempo lle leva facer un cadro?**

Depende do cadro, pódese tardar tanto un minuto como moitos anos. Depende do estilo, da forma, etc...

formas, etc...

**¿En que se inspira para as súas obras?**

Inspiróme en todo, na natureza, na música, nas fotografías, na luz, na vida..., en todo, a inspiración xorde das cousas cotiás.

**¿Qué tipo de materiais e ferramentas soe usar para levar a cabo as súas obras?**

De todo tipo, dende as mans ós pinceis, peites, brochas, etc... En canto as materias, utilizo as acuarelas, o óleo, o collage, a pintura matérica...

**¿Antes de realizar un cadro, ¿Fai bosquexos ou fai o que pensa sobre a marcha?**

Depende do cadro, hai cadros que precisan moita elaboración e entón fago bosquexos, pero noutros cadros a propia inspiración do momento realizaos.

**¿Vai a exposiciones? ¿Le algunha revista es-**

pecializada de arte?

Si, leo "ARTE" e "ANTICUARIA", entre outras, e das exposiciones vou a todas as que podo.

**¿Vostede copia ou inventa o que pinta?**

Non, normalmente non copio nunca. Ás veces se toma un mestre para poder facer unha obra. Moita xente que interpreta a obra dun mestre non a expón, considera como un exercicio para aprender.

**¿Faino por afeción ou por diñeiro?**

Pinto pola necesidade de creación persoal, transmitir sensacións. Como consecuencia fanse exposiciones nas cales vénense algunas obras, nunca a finalidade son os cartos.

**Normalmente, ¿Soe facer cadros que chega a repetir ou todos son distintos?**

Normalmente sempre son distintos, pero podo chegar a repetir unha paisaxe a distintas horas do día.

**A parte de pintar, ¿Exprésase vostede dalgunha outra maneira (poesía, literatura, teatro, música...)?**

Acabo de publicar un libro titulado "A Lenda da Coca de Redondela", de carácter poético, traballo nunha obra de teatro e tamén adicome á música.

**¿Fixo vostede algunha exposición?**

Si, en Vigo, Redondela, Moaña, e incluso teño cadros na Fundación Casa Museo «A Solaina» de Piloño (Lalín), e en Arxentina, Alemania, etc..., en coleccións privadas.

Nuria Fernández Darroza

Jessica Martínez Barciela

Saleta Susana Muñoz Álvarez

Romina Nogueira González



## JESÚS MARTÍNEZ

**¿Como se chama?**

Jesús Martínez Álvarez.

**¿Onde vive?**

Reboreda (Redondela).

**¿A que idade comenzou a estudiar música?**

Ós nove anos.

**¿Que instrumento/s toca?**

Clarinet, saxofón, flauta, e tamén domino un pouco o piano e o violín, ainda que teño coñecementos de toda a instrumentación.

**¿Cales son os seus estudos?**

Fixen un curso de dirección con don Francisco Gran, director da banda da Casa del Rey e con don Píñfano Zambrano, director da banda do Ministerio del Aire de Madrid. Ademais, teño Armonía, Canto e Cámara.

**¿Da clases de música?**

Si, a toda clase de rapaces, e tamén de canto.

**É Director da Banda Municipal de Música de Redondela e, ¿de algo máis?**

Da Coral do Centro da Terceira Idade de Redondela.



**Cóntenos algo da súa carreira musical.**

Estiven no exército na banda de infantería nº 42, fun subdirector da Banda Municipal de Música de Pontevedra e fun invitado como clarinetista á Banda Municipal de Música de Santiago de Compostela e a de A Coruña. Actualmente dirixo a Banda Municipal de Música de Redondela e a Coral da Terceira Idade do mesmo pobo.

**¿Que proxectos ten a Banda?**

Solicitaronos para ir a Andorra e a Suiza.

**¿Viaxou vostede algunha vez coa banda fóra das nosas fronteiras?**

Si, estivemos nos centros galegos de Rotterdam (Holanda) e Hamburgo.

**¿Como ve nestes momentos á banda?**

Nestes momentos está bastante ben, está en auge.

Juan Cabaleiro Cobián

Yolanda Camiña Gómez

Jennifer Davila Corbillón

Diego Lago Barciela

**CELSO LORENZO**

**¿Como se chama?**

Celso Lorenzo

**¿Cantos anos ten?**

Setenta e oito anos.

**¿Cal é a súa profesión?**

Estou retirado pero adicome a facer cestas no meu tempo libre.

**¿A que idade comenzou a exercer a profesión de cesteiro?**

Empecei ós doce anos.

**¿Quen o iniciou no oficio?**

Meu pai.

**¿Qué materiais tende a empregar?**

Madeira de cerdeira, castiñeira, etc...

**¿Atópanse agora os materiais e ferramentas coma antes?**

Non, a verdade é que antes Cabeiro era un pobo de músicos e cesteiros, e había que ir a Ourense na percuta do material axuditado, pero agora, atópase fácil.

**¿Que ferramentas emprega?**



Coitelos, poda grande, poda pequena, furador, etc...

**¿Sufriron moitos cambios no proceso de fabricación?**

Si.

**¿Cre que a súa profesión se está perdendo?**

Si, por culpa do plástico.

**¿Canto tempo tarda en rematar a fabricación dunha cesta?**

Antes tardaba pouco pero agora preciso dun día para facer unha.

**¿Ten moito traballo?**

Si.

**¿Que tipo de xente lle compra as cestas?**

A xente do mar.

**¿Cal é o encargo más importante que lle fixeron?**

Traballar para os barcos.

**¿Pódese manter actualmente unha familia co soldo dun cesteiro?**

Non, o plástico acaba con este traballo.

Fabio Cebral Otero

Damián Figueroa Álvarez

Abraham Márquez García

Gonzalo Muñoz Conde

Diego Sánchez Otero

## Un lugar chamado Kenin

«Apróbase a lei 3/14», poñía o xornal de hoxe. Preguntáredesvos en que consiste. Consiste en que todo insulto á autoridade se penaliza con tres anos no reformatorio «KENIN». Todas aquelas persoas que estiveron no reformatorio KENIN, contan cousas earrepiantes que lles facían ós presos.

Eu fa camiñando pola rúa, e no meu camiño atopei unha pedriña e deille unha patada; a pedriña golpeou a un garda civil que nese momento pasaba por ali. Tan pronto a pedriña tocou a perna do garda este colleu o seu asubio e ordenoume que me detivese. Aproximouse a mi moi lentamente sacou as súas esposas e prendeueme. Levoume á comisaría e estiven tres horas no calabozo esperando a ser xulgado. O xuíz condenoume a tres anos no reformatorio de KENIN. Cando o xuíz dictou a miña condena os dous gardas que se atopaban a ambos lados da sala prendéronme e leváronme

ata o reformatorio.

Entrei no reformatorio, e despois de pasa-las dúas portas de entrada, preguntáronme o meu nome e os apelidos;

despois entrei nunha especie de quirófano onde me estaba esperando un doutor. O doutor tatuoume no brazo dous números: o 4 e o 5. Conducíronme á zona «B». Entrei na cela «8-0». A cela é moi pequena, ten unha cama a dereita, unha mesa de madeira e unha cadeira de metal.

Ó dia seguinte obri-gáronme a pasar por unha perruquería onde me afearían a cabeza.

O trato dos gardas non é de todo agradable, xa que se te paras no medio do corredor danche coa porrada na cabeza.

Fixen algúns amigos e un deles contoume que ós presos da zona «A» métennos nunhas celas completamente escuras.

Levo dous meses e non sei canto poderei aguantar.

Alberto Míguez, 3º B



# TUMULTO EN EL MUNDO CR...



Por David Marcos, 2ºC



# Seniores donato...



E NO GOVERNO...



## Amizade

A maioría das veces queixámonos por todo, quéixaste da vida, da xente ou de diversos temas como a amizade, os malos rollos ou o amor. O amor... para iso hai que ter paciencia, porque... ¿cántas veces na vida nos gustou algúen? Aínda que este sexa famoso e saibas que nunca o vas coñecer, ás veces namóraste, algo que se pode describir como unha das fases de embobamento na adolescencia... todo un tema para explicar.

A gran pregunta de hoxe, ¿que fusible se queimou ó remata-la adolescencia? ¿O do razoamiento? Porque os maiores non entenden as nosas ideas e ás veces non atenden ás nosas explicacións porque saben que é unha lata. A verdade é que agora maduraron e esta neurona pudríaselles. Tamén é importante a relación cos compañeiros. Na miña clase hai rapaces que se cren os más modernos escoitando música metal e outros, meténdolle man ás rapazas, creñense moi interesantes tamén. Claro que non todos son así, tamén están os chapóns ou rapaces que intentan ser «malotes» ou os más «guais» da clase cando en realidade son uns rapaces xeniais e divertidos que comezan a facer o parvo ou o mono ( e cando digo mono é porque fan o mono, literalmente ). Tamén están as rapazas, as que seguen o exemplo dos rapaces con todo o que dixen antes ou as supostamente «normais» que fan comentarios sobre os rapaces más guapos ou os más divertidos, sobre os exames ( incluídos certos comentarios dos profesores, as veces non exactamente bons ) ou sobre outras persoas, en fin... que estamos na idade do pavo, pero sempre me pregunto ¿por que na «Idade do Pavo»? ¿Por que non outro animal? ¿Por que o pavo? ¿É que se comporta coma nós a esta idade? Supostamente as respuestas téñenlas as persoas que din isto: «É que están nunha idade moi difícil, están na idade do pavo». Que é moi difícil, xa o sabemos, está comprobado pero... o do pavo de onde sae? Se lle preguntas a unha persoa «madura» que significa isto diráche que non o sabe, que llo preguntas a outra persoa, cando en realidade é a octava persoa a quem llo preguntas pero... é que xa non saben que decir, ¡que inventar!, os mellores facendo isto son os xaponeses.

Tamén teño que dicir que durante este período nunca chegamos a estar de acordo nin con nós mesmos... ¿que rapaz nos gusta máis?, ¿por que nos gusta?, ¿por que me cae peor ou mellor esta persoa que a outra? ou... ¿É este o problema de matemáticas? ¿Estás seguro? Non me fastidies, xa teño bastantes cos meus ¡Que veñan os xaponeses!

## Nerviosos/as?

¿Nerviosos? ¿Por que o pregunto? Supón que sabedes que nesta idade ( adolescencia ) poñémonos nerviosos por todo, porque nesta idade é cando nos damos conta de distintas cousas da vida ou preocupámamonos máis por non facer o ridículo ¡Que diferente de cando eramos ananos! Só nos preocupabamos polo que nos fan regalar ou que nos darían, bailabamos, cantabamos, faciamos o que queríamos sen preguntárnos se os demás o verían raro, se ríran ou non, cando en realidade pareciamos monos, pero agora, o que más nos soe preocupar é sentir que todos dirixen os seus ollos cara nós, cando en realidade eles só se preocupan por outras cousas e ás veces eses que creis que te miran son os que se senten observados. É unha vergonza mutua. Outra cousa que nos soe poñer nerviosos é cando falas coa persoa que che gusta ou cunha persoa que non coñeces, en fin... nunca mires cara abaixo, intenta seguir esta regra, xa que á persoa coa que falas non lle fai moita gracia que esteas mirando todo o tempo ó chan, dá sensación de que non o escutas ou non che interesa. Todo é para poñerse nervioso: os exames, a opinión dos demás, certas respuestas ou preocupacións, os sustos, cando che toca facer un exame ou responder unha pregunta do profe, ou cando vas a un lugar por primeira vez. Cando te pos nerviosos comenzaas a suar e, se se mestura coa vergüenza, poste colorada e se sabes que te pos colorada, poste máis, ata parecer unha bombilla vermella que parece dicir: ¡Emerxencia! ¡Axuda! E tódolos que están ó teu

redor captan o teu sinal, e en vez de axudarte, fan que te poñas más nerviosos dicindoche cousas como: «Ah... ¿por que te pos colorada?» «É que...» e comezan a darche baza para que a bombilla non se apague, ata que te fartas e enfádaste, entón xa captan o seguinte sinal de... «¡Cala, déixame en paz!» Ou algo parecido. O importante é que funciona, en parte, porque é temporal. Despois de certo tempo comezan de novo como se nada e ti pensas... «¡Cando te pille... vas substituir o faro dun coche!» E se é algúen que che cae mal xa cha imaxinas nunha ambulancia, «¡...Eh!». Non son tan mala, referíame enriba do coche como sinal de emergencia para que todos apartasen, quedaría moi ben, a verdade. En definitiva, non é fácil ser adolescente.

## Complexos

Hai que ver, o fácil que pode ser colgar un complexo, e incluíome, pero... ¿por que sempre chega a ser sobre o físico? É algo alucinante ver como unha persoa che di: «Teño o cu gordo, estou gorda, ¿ti que cres?», ¿estou ben?, ¿que cres que pensarán el? Repito, é alucinante ver como unha persoa pode chegar a repetir este comentario durante a semana, pero o peor é cando che pregunta unha persoa cun corpo que che gustaría ter, ou que pode chegar a ser más delgada ca ti ou ter o cu máis pequeno co teu, entón é cando ti lle dices un «non» rotundo, e despois de rír dis: «¡Pero se eu estou peor ca ti!» Con iso só lle quitas a preocupación a medias, porque non creas que che fai caso. É sorprendente a falta de autoestima que chegamos a ter, porque cando se trata de intentar gustarle a un rapaz e este non nos fai nin caso, cremos que a culpa é nosa. O peor é que logo cremos que non nos fai caso porque... somos gordas, porque a verdade ata o de agora non coñezo a ningunha que diga: «seguro que non lle gusto porque son moi delgadas». O peor é cando che pregunta se está gorda unha persoa que está coma unha estaca, vamos, é que entón eu son Willy ( a orca ) é que... vou facer a cuarta parte desta película, e de protagonista, para gordinha eu, claro. «Tía, estás ben, estás guapa, a mellor, pero... ¡que ben estás!, ¡miráchesme a min!, son a da peli, non te esquezas». Polo menos eu fago piruetas cos meus complexos.

## As miñas conclusións

As conclusións dun adolescente quizais sexan difíciles de entender para algúen que xa recorreu a vida ( os maiores ) pero ¿quen di que as súas normas sexan fáciles de entender?, ou os seus comentarios como: «¡A túa idade xa traballaba e teu pai tamén!», e eu penso: «¡muller, xa estamos no século XXI!» Se o dixese en voz alta quizais levaría unha labazada e nestes tempos eu denunciaría por malos tratos, aínda que creo que estaría esaxerando.

As miñas conclusións están baseadas no que aprendín cada día e... aínda que a miña vida é unha novela algo ridícula e atontada, ten bastantes interrogantes ¡vamos, unha lata!

Pero... ¿quen di que a vida sexa fácil? Ata os maiores están de acordo connosco en que eles xa experimentaron unha das fases, máis coñecidas como problemáticas, e supón que será igual en distintas épocas, tanto nos 50, como nos 60, aínda que eu nestes anos preocupárame máis de loitar pola liberdade, de facer o amor e non a guerra, pero a verdade é que aínda de que non pensemos igual nin nos fixemos no mesmo é interesante compartir diversas opinións.

As miñas conclusións son do más normal, ás veces prantéxalas e olvídate delas, eu intentarei recopilaras nessa especie de diario público, para que tanto os maiores coma os adolescentes nos poidamos fixar no que aprendemos cada día.

# ¿É posible unha educación sen castigos?

Este problema está establecido pola diferencia de opiniões de se é posible unha educación sen castigos, ou non, pero non hai ningunha argumentación que se sobrepoña sobre outra. Hai dúas posición principais:

## *As argumentacións a favor da educación sen castigos.*

Veñen dadas polos anarquistas e hippis e din que o castigo transmite valores moi negativos como a desigualdade e a agresividade, e tamén din que o castigo é contraproducente porque produce ansiedade. Tamén o castigo pode ser un mecanismo de defensa doutros problemas que desprazan unha agresividade acumulada pola persoa que castiga e a libera contra a persoa castigada, sen esta ter culpa dos problemas da persoa que castiga.

## *Argumentacións en contra dunha educación sen castigos.*

O grupo de persoas que están en contra din que o castigo ensina valores de gran importancia, como a xustiza, e axuda a formar un carácter rexo e a sobrepoñerse os obstáculos. Estudios da psicoanálise din que é necesario o castigo dos pais para formar o super-eu, e se non teñen estes castigos buscarános eles por outros medios. O castigo preserva os dereitos doutras persoas porque non trata de producir sufrimento cara a persoa senón de evitar que esta Ilo produza ós demais.

A miña opinión persoal é que os valores que o castigo impón son moi importantes, mentres que a desigualdade que crea é unha desigualdade que existe na sociedade dende sempre e que é necesario saber que lugar ocupa cada un nesta sociedade para poder sobrevivir. Ademais non creo que produza unha agresividade porque o individuo castigado aprende a ter un respecto pola xente. Tamén pode ser que haxa outros métodos de aprender a xustiza ou a sobrepoñerse ás dificultades pero eu non coñezo ningún que teña os mesmos efectos que os castigos. Por outro lado tamén penso que é difícil que unha persoa

actúe sen a agresividade do mecanismo de defensa para actuar imparcialmente, pero é como debería ser. Pódese conseguir que a persoa castigada non reproduza a agresividade ensinandolle que tódolos castigos que recibe son polo seu ben. Odereito de que unhas persoas poidan castigar a outras venxa dado dende toda a vida na sociedade humana na que un xefe se impón sobre os demais, e isto tamén sucede nas sociedades animais, e normalmente a persoa que ten ese poder é a más cualificada para poder imponerse. E por último creo que é un deber que o castigador ensine os valores do castigo para o melloramento da humanidade e da especie.

Lucas G. Toucedo, Bacharelato Tecnolóxico



## Crimen ejemplar

«Hacía un frío de mil demonios. Me había citado a las siete y cuarto en la esquina de Venustiano Carranza y San Juan de Letrán. No soy de esos hombres absurdos que adoran el reloj, reverenciándolo como una deidad inalterable. Comprendo que el tiempo es elástico y que cuando le dicen a uno a las siete y cuarto, lo mismo da que sean las siete y media.

Tengo un criterio amplio para todas las cosas. Siempre he sido un hombre muy tolerante: un liberal de la buena escuela. Pero hay cosas que no se pueden aguantar por muy liberal que uno sea. Que yo sea puntual a las citas no obliga a los demás sino hasta cierto punto; pero ustedes reconocerán conmigo que ese punto existe. Ya dije que hacía un frío espantoso. Y aquella condenada esquina está

abierta a todos los vientos. Las siete y media, las ocho menos veinte, las ocho menos diez. Las ocho.

Es natural que ustedes se preguntan que por qué no lo dejé plantado. La cosa es muy sencilla: yo soy un hombre respetuoso de mi palabra, un poco chapado a la antigua, si ustedes quieren, pero cuando digo una cosa, la cumplo. Héctor me había citado a las siete y cuarto y no me cabe en la cabeza el faltar a una cita. Las ocho y cuarto, las ocho y veinte, las ocho y veinticinco, las ocho y media, y Héctor sin venir.

Yo estaba positivamente helado: me dolían los pies, me dolían las manos, me dolía el pecho, me dolía el pelo. La verdad es que si hubiese llevado mi abrigo café, lo más probable es que no hubiese sucedido nada. Pero esas son cosas del

destino y les aseguro que a las tres de la tarde, hora en que salí de casa, nadie podía suponer que se levantara ese viento. Las nueve menos veinticinco, las nueve menos veinte, las nueve menos cuarto. Transido, amoratado. Llegó a las nueve menos diez: tranquilo, sonriente y satisfecho. Con su grueso abrigo gris y sus guantes forrados:

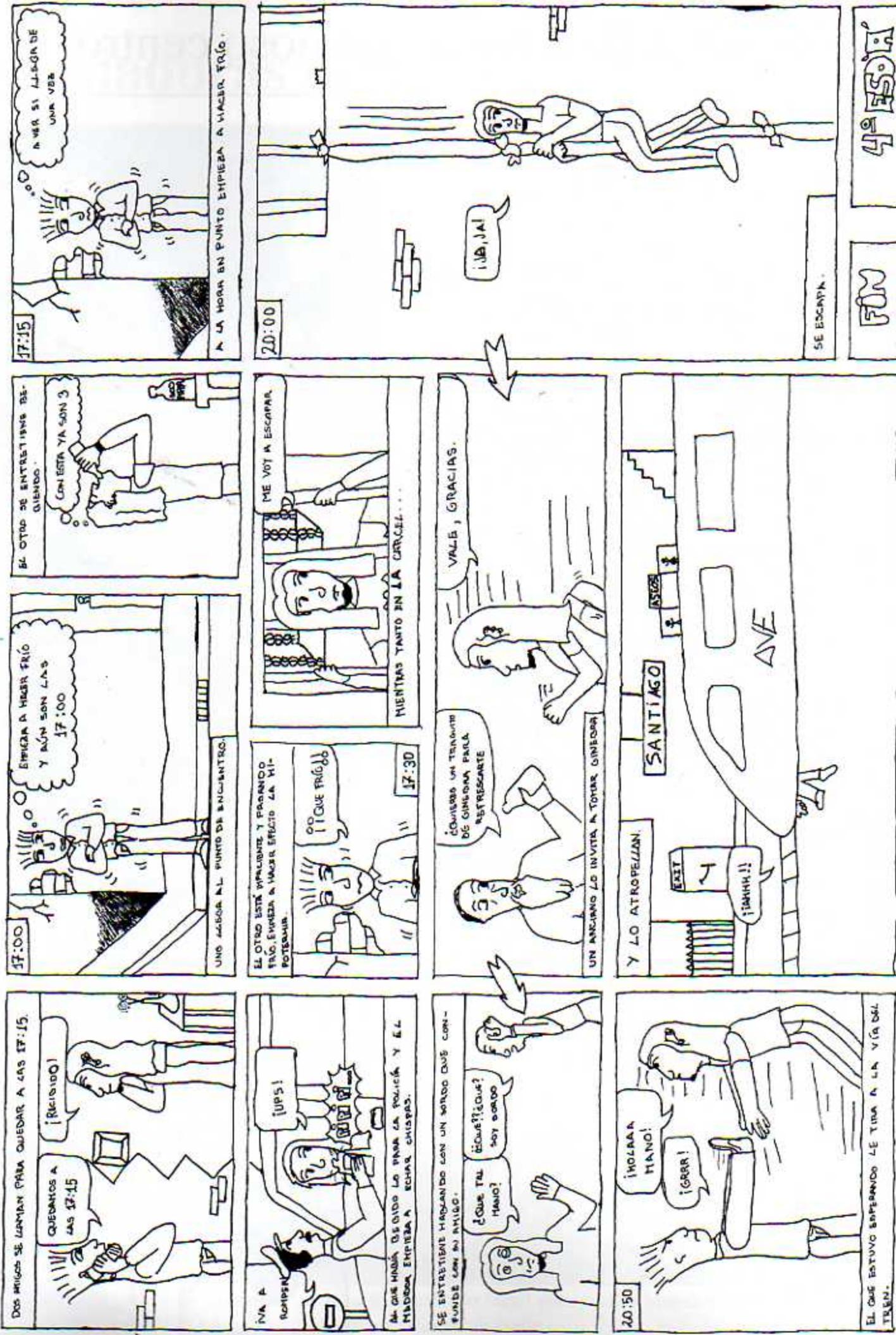
-¡Hola, mano!

Así, sin más. No lo pude remediar: lo empujé bajo el tren que pasaba.»

MAX AUB

Na páxina seguinte veredes a versión de Héctor, gracias a imaxinación do alumnado de 4ºESO A.

## IES Pedro Floriani



# Melhores deportistas do noso centro

## **ANDREA ARIAS DASILVA (2º B. Humanístico)**

Xogadora do Clube Balonmán Porriño.  
 Internacional coa Selección Española de Balonmán.  
 Premio 2001 á mellor xogadora de balonmán na Gran Gala do Deporte de Vigo  
 Diploma de Honor na II Festa do Deporte de Mos pola súa extraordinaria labor como deportista.  
 Premio 2002 á mellor deportista do Concello de Porriño.



## **ÉRIC BENITO MARTÍNEZ (1º B. Humanístico)**

Campeón Galego Junior de Taekwondo (-54 Kg).  
 Campeón de España Junior de Taekwondo (-54 Kg).  
 Internacional coa Selección Española de Taekwondo.  
 Premio 2003 ó mellor Taekwondista na Gran Gala do Deporte de Vigo.



## **JACOBO SANTOS (3º de ESO B)**

**JOSÉ MANUEL BASTOS (Ciclo Medio FP)**  
**DIEGO LAGO BARCIELA (4º de ESO)**

Xogadores no CLUBE DE PETANCA VILAR DE INFESTA  
 (Fundado no 1997)  
 Campeón Galego de Petanca: Diego Lago  
 Bronce no Campeonato Galego de Petanca: Jacobo Santos e J. Manuel Bastos  
 7ºs (de 32 equipos) no Campeonato de España de Petanca coa Selección Galega.



## **LAURA DARRIBA (1º de ESO A)**

Nadadora do Clube Náutico de Redondela  
 Finalista nos Campeonatos Galegos de Natación  
 100 m. estilos  
 100 m. braza  
 100 m. volvoretas

## **IVÁN AMOEDO MONTEAGUDO (2º de ESO)**

Xogador de fútbol no equipo CHOCO-CASA PACO.  
 Campeón de Liga invicto.  
 Campeón da Copa  
 Campeón da Liga de Verán en Fútbolito.  
 Premio ó mellor xogador na Liga de Verán.



## **MANUEL ADÁN IGLESIAS (2º da ESO)**

Xogador do clube de Fútbol CHOCO-CASA PACO  
 Gañador de dúas Copas e unha Liga.  
 Gañador do Torneo de Ponteareas

## **MATEO MÍGUEZ (4º de ESO)**

Xogador de Fútbol no Real Club Celta de Vigo (Categoría Cadete)

# Gañadoras de distintos concursos



Concurso: «Uso Racional da Auga»: Angela, Irene, Tamara e Elisa, 1º ESO



Concurso: «Entre Nós»: Andrea Couñago Durán, 1º ESO A



Concurso deseño do cartel para o «Día Mundial do Teatro»: Angela Mosquera, Alicia Cameselle

# Optimistas ou pesimistas: todo depende de cómo se vexan as cousas

A tendencia a ve-lo lado negativo das cousas e a tendencia a ver preferentemente o lado positivo son actitudes que non só influen nos nosos estados de ánimo senón que acaban afectando ós resultados do que facemos. É xa un tópico describi-los optimistas como pesimistas mal informados, ou como inxenuos que non captan tódolos aspectos da realidade, ou como ilusos que antes ou despoxos se renderán á evidencia de que a vida é un cúmulo de problemas tan frecuentes coma de difícil solución. Pero ser optimista non equivale a ser frívolo ou inconsciente. Optimista é quen percibe o bo de cada circunstancia e quen a partir dela percepción é capaz de optimizar as posibilidades que cada situación suscita. Unha das verdades más profundas da psicoloxía humana refícte a vello proverbio de que «nada é verdade nin mentira, todo é segundo a cón do cristal co que se mira». Unha mesma situación percibida por dúas persoas pode adquirir unha dimensión moi diferente.

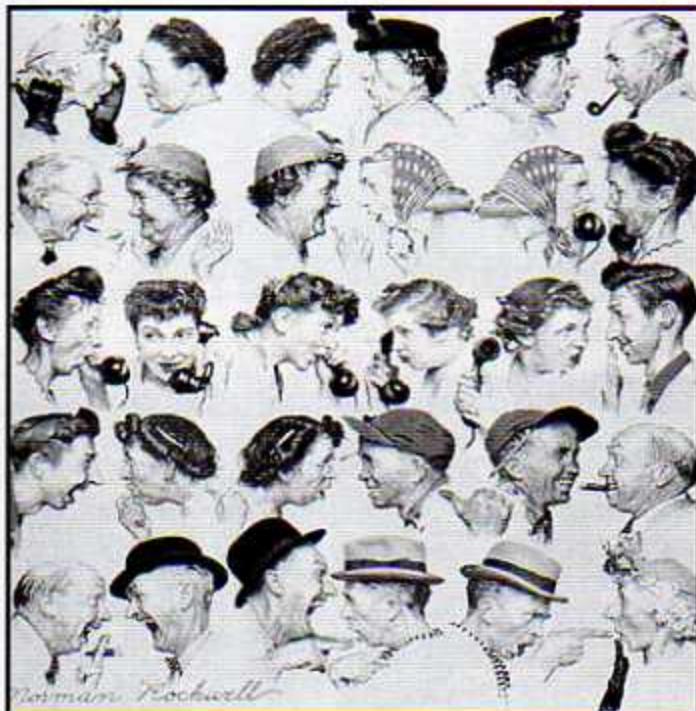
En realidade, existen case tantos puntos de vista coma persoas, en tanto que cada un de nós somos diferentes dos demais. Pero nunha clasificación moi sinxela e quizais un pouco reduccionista podemos distinguir entre optimistas e pesimistas. As persoas pesimistas interpretan a realidade desde o seu lado máis negativo, e as optimistas perciben o mellor de cada situación, o que non quere dicir que ignoren o malo.

positivo axúdanos a xestionalas, porque é constructivo e enfoca as relacións humanas dunha maneira máis equilibrada, xa que se basea na convicción de que todo pode ir mellor se nós pomos da nosa parte unha actitude positiva. Ser pesimista amarga o carácter e enturba as nosas relacións. Ademais, esta actitude agacha decote a falta de confianza nun mesmo e nos demais. «Qué más quixerá eu que ser optimista, pero a vida fixome ser realista». Esta afirmación case sempre oculta unha renuncia ó cambio, que se basea en que as persoas son como son e en que é inútil esforzarse por cambiar o carácter e a actitude da xente. Nada más falso. Hai que recoñecer que todos temos un componente xenético difícil de modificar, pero a personalidade compónse tamén de conductas aprendidas e sobre estas si se pode actuar. Niso consiste o proceso de mellora da personalidade que, ainda que no básico se constrúe nos primeiros anos de vida, se pode cambiar. Por moito que creamos ser dun xeito determinado, se lles botamos unha ollada ós nosos cinco ou dez últimos anos de vida contemplaremos como evolucionaron as nosas actitudes ante os diversos acontecimentos ocorridos. E se a vida nos cambia, normalmente, a máis serios e circunspectos, ¿por que non podemos modificar voluntariamente a nosa maneira de ve-las cousas, para poder vivir máis positivamente?



**Ser optimista equivale a vivir mellor** Busca-lo lado positivo das cousas axúdanos a sentirnos mellor, fai xurdir sentimientos de benestar e proporciona forza e enerxía para afrontar as situacions difíceis. Fixarse nas cousas boas da vida é unha actitude, que pode cultivarse e traballarse. Vexamos algunas pautas:

- Cando percibimos algo como exclusivamente negativo, dubidemos dese pensamento. Ten que haber algún xeito de atoparle algo positivo á situación ou, cando menos, a relativizar a súa gravidade.
- Cando nos vexamos atrapados nun camiño sen saída, non reaccionemos inmediatamente. Deteñámmonos, reflexionemos e busquemos alternativas.
- Fagamos a miúdo inventario de todo o bo que temos, que é moito. Lembremos cásas persoas están peor ca nós.
- Escoitemos a quen nos quere e nos valora tal e como somos.
- Utilicemos pensamentos constructivos: «querco», «podo», «son capaz». Lembremos situacións ás que respondemos positivamente.
- Non aceptemos pensamentos como «os meus anos non podo cambiar».
- Admitámolo nosos errores. Só quen se trabuca está vivo de verdade. Os que nunca erran, cometan a maior das equivocacións porque non asumen riscos: consciente ou inconscientemente, rendérónse, dixerón «plántome».
- As dificultades son oportunidades que nos dá a vida para fortalecermonos. Desas batallas podemos saír reforzados e cunha maior autoestima.



**Dous tipos de actitudes** As actitudes de clausura mantéñen as que perciben as dificultades como ameazas, os que lles pechan a porta ás solucións, os que se enclaustran no dramático e ven, sobre todo, a dificultade. Pola contra, as actitudes de apertura son propias de quen vive as dificultades como problemas que cómpre resolver, buscando a saída máis eficaz posible. Cando se atopa nun apuro, non perde moito tempo en se laiar e dedicase a atopar as saídas ó problema.

**Hai que elixir** Simplificando, trátase de optar, de decidir qué tipo de pensamentos e actitudes nos resultan más convenientes. A vida cotiá empéñase en proporcionarnos a miúdo situacións difíceis de sobrelevar e de superar. Isto non o dubida ningúen. Pero o pensamento

# Marcas absolutas do IES Pedro Floriani

## TÁBOAS DE RECORDS DEPORTIVOS DO IES PEDRO FLORIANI

<b>1º de ESO</b>	<b>Probas</b>	<b>MASCULINOS</b>	<b>CURSO</b>	<b>Rexistru</b>	<b>FEMININOS</b>	<b>Rexistru</b>	<b>CURSO</b>
RESISTENCIA	Course Navette	Francisco Iglesias	1º B	Plier 10-5	Paula Campo	Palier 8	1º A
VELOCIDADE	30 metros	Juanjo Carballido	1º A	4"68	Olga Martínez	4"97	1º B
AXILIDADE	5 x 10 metros	Juanjo Carballido	1º A	12.90	Inés Miñan	12.84	1º B
FLEXIBILIDADE	Flexión Profunda do Tronco	Alberto Jiménez	1º B	41 cm	Helena Cal	39.5 cm	1º A
FORZA	Lanzamento de balón	Alberto Jiménez	1º B	7.70 m.	Inés Miñán	5.90 m.	1º B
POTENCIA	Salto Horizontal	Iago Vázquez	1º B	2.04 m.	Illa Campo	1.70 m.	1º A
FORZA RESISTENCIA	Abdominais 1'	Daniel Puga JuanjoCarballido	1º B 1º A	40 rep.	Xiana Campos	38 rep.	1º A

En negriña: Records do 1º Ciclo da ESO

<b>2º de ESO</b>	<b>Probas</b>	<b>MASCULINOS</b>	<b>CURSO</b>	<b>Rexistru</b>	<b>FEMININOS</b>	<b>Rexistru</b>	<b>CURSO</b>
RESISTENCIA	Course Navette	Teo Iglesias Iván Amoedo	2º B	Palier 12	Pilar de la Torre Soraya Campo	Palier 8	2º B
VELOCIDADE	30 metros	David Iglesias	2º C	4"23	Sandra Rivas	4"71	2º A
AXILIDADE	5 x 10 metros	Adrián Iglesias	2º C	12"46	Naomi Rodríguez	13"68	2º C
FLEXIBILIDADE	Flexión Profunda do Tronco	Susana Cao	2º B	38.5 cm	David Iglesias	42 cm	2º B
FORZA	Lanzamento de balón	Alberto Fernández	2º C	7.60 m.	Tania Aguilera	7.70 m.	2º A
POTENCIA	Salto Horizontal	Rubén D. Amoedo	2º A	2.39 m.	Coral Sánchez	1.85 m.	2º C
FORZA RESISTENCIA	Abdominais 1'	Ignacio Hidalgo	2º C	49 rep.	Soralla Campo	36 rep.	2º B

En negriña: Records do 1º Ciclo da ESO

<b>ABSOLUTOS</b>	<b>MASCULINO</b>	<b>Rexistro</b>	<b>FEMININO</b>	<b>Rexistro</b>
<b>30 METROS</b>	Jesús Miguez Alvarez 3º ESO	4'78	Fabiola García Saco 3º ESO	6'06
<b>5 x 10 METROS</b>	José García Perez 3º ESO	13"32	Marta Lusquiños Mtnez 3º ESO	13"30
<b>ABDOMINAIS EN 1'</b>				
<b>FLEX.Brazos 1'</b>				3º de ESO 45 rep.
<b>FLEXIBILIDADE</b>	José A. Eiró Otero 3º de ESO	40.5 cm.	Estela Darriba Castellano 3º ESO	36 cm.
<b>COURSE NAVETTE</b>	Jesús Miguez Alvarez 3º ESO	Palier 13'5	Sandra Iglesias Monroy 3º ESO	Palier 9
<b>SALTO H. PES XUNTOS</b>	Marcial Iglesias Amoedo 3º ESO	2.10 m.	Jenifer Rodríguez Couñago 3º ESO	1.76 m.
<b>LANZAMIENTO BALON MEDICINAL</b>	Ansony Sotelino Miguez 3º ESO	9.40 m.	Alba Andrés Amoedo 3º ESO	5.60 m.

<b>ABSOLUTOS</b>	<b>MASCULINO</b>	<b>Rexistro</b>	<b>FEMININO</b>	<b>Rexistro</b>
<b>30 METROS</b>	Mateo Miguez Adán 4º ESO	4"28	Marta Vilete Pérez 4º ESO	5"18
<b>5 x 10 METROS</b>	Mateo Miguez Adán 4º ESO	12"07	Celia Carreira 4º ESO	13"63
<b>ABDOMINAIS EN 1'</b>	Juan Cabaleiro Cobán 4º ESO	63 rep.	Andrea Darriba Rodríguez 4º ESO	47 rep.
<b>FLEX.Brazos 1'</b>	Juan Cabaleiro Cobán 4º ESO	42	Andrea Darriba 4º de ESO	45 rep.
<b>FLEXIBILIDADE</b>	Mateo Miguez 4º de ESO	46 cm.	Alicia Cameselle Giménez 4º ESO	42 cm.
<b>COURSE NAVETTE</b>	Diego Iglesias Monroy 4º ESO	Palier 13'5	Andrea Darriba Rodríguez 4º ESO	Palier 8.5
<b>SALTO H. PES XUNTOS</b>	Gonzalo Muñoz Conde 4º ESO	2.22 m.	Jennifer Davila Corbillón 4º ESO	1.80 m.
<b>LANZAMIENTO BALON MEDICINAL</b>	Ricardo Amoedo Enjamio 4º ESO	8.70 m.	Sandra Miguez Arias 4º ESO	8.20 m.

<b>ABSOLUTOS</b>	<b>MASCULINO</b>	<b>Rexistro</b>	<b>FEMININO</b>	<b>Rexistro</b>
<b>30 METROS</b>	Roberto Barciela Fdez BACHARELATO	4"46	Laura Blanco Cabaleiro BACHARELATO	5"28
<b>5 x 10 METROS</b>	Eric Benito Mtnez BACHARELATO	12"65	Mª Veiga Perez BACHARELATO	13"85
<b>ABDOMINAIS EN 1'</b>	Abrahan Ferreira Cidre BACHARELATO	45 rep.	Ana Vidal Andrés BACHARELATO	46 rep.
<b>FLEX.Brazos 1'</b>				
<b>FLEXIBILIDADE</b>	Abrahán Ferreira Cidre BACHARELATO	43 cm.	Ángela Antón Pazos BACHARELATO	39.5 cm.
<b>COURSE NAVETTE</b>	Eric Benito Mtnez BACHARELATO	Palier 12'5	Lucía Covelo Garrido BACHARELATO	Palier 6
<b>SALTO H. PES XUNTOS</b>	Eric Benito Mtnez BACHARELATO	2.50 m.	Uxía Miguez García BACHARELATO	1.80 m.
<b>LANZAMIENTO BALON MEDICINAL</b>	Luis A. Solla Vidal BACHARELATO	11.70 m.	Ariana Castro Iglesias BACHARELATO	6.30 m.

# Álbum de fotos



Concentración pola Paz



Semana da Prensa



Cadea Humana

Acrosport





E.D.P



### The origin of the Peace Symbol; some theories...

#### Lyrics

**JOHN LENNON**

**"IMAGINE"**

IMAGINE THERE'S NO HEAVEN  
IT'S EASY IF YOU TRY  
NO HELL BELOW US  
ABOVE US ONLY SKY  
IMAGINE ALL THE PEOPLE  
LIVING FOR TODAY  
IMAGINE THERE'S NO COUNTRIES  
IT ISN'T HARD TO DO  
NOTHING TO KILL OR DIE FOR  
AND NO RELIGION TOO  
IMAGINE ALL THE PEOPLE  
LIVING LIFE IN PEACE  
YOU MAY SAY I'M A DREAMER  
BUT I'M NOT THE ONLY ONE  
I HOPE SOMEDAY YOU'LL JOIN US  
AND THE WORLD WILL LIVE AS ONE  
IMAGINE NO POSSESSIONS  
I WONDER IF YOU CAN  
NO NEED FOR GREED OR HUNGER  
A BROTHERHOOD OF MAN  
IMAGINE ALL THE PEOPLE  
SHARING ALL THE WORLD  
YOU MAY SAY I'M A DREAMER  
BUT I'M NOT THE ONLY ONE  
I HOPE SOMEDAY YOU'LL JOIN US  
AND THE WORLD WILL LIVE AS ONE

The "peace sign" was originally the symbol of the (U.K.) Campaign for Nuclear Disarmament [CND]. It was designed by Gerald Holtom in 1958. The first public use of the symbol was on flags and placards during the 1958 Aldermaston march (in England).



D



N

The symbol consists of the semaphore letters "N" and "D" (for "nuclear disarmament") inside a circle. The original colors were, as shown in the image above, white on black. According to *The CND Story* by John Minion and Philip Bolsover (1983), Holtom and other CND artists pointed out other symbolism in the flag as well: the semaphores together, without the circle, look like a stick figure with its arms outstretched -- "the gesture of a human being in despair"; the circle represents the womb or unborn generations, as well as the world; and the color black represents eternity.

Bruce Tindall, MAY-1996

Although specifically designed for the anti-nuclear movement it has quite deliberately never been copyrighted. No one has to pay or to seek permission

**"Where there is Peace, there is Culture;  
Where there is Culture, there is Peace."**

**NICHOLAS ROERICH (1874-1947)**

# Sabiduría...

DESEXO



Axuda... 

Amor

Negro

ମୁଦ୍ରଣ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

marta  
rebeca  
+ melli

rebel  
me

$\pm \text{meth}$

+ 1100  
O PONTA PARRA

OPPANTA PAPP  
- 28.1.

OPANTA PARA  
TOPOS b

**DEIXATE de  
proceduras  
que o mellor  
da vida son  
los que**

Cando este boneco  
deixe de ser a  
túa amigade e  
mais a miña deixará  
de existir

REBECCA

Tao

A cartoon character with a large head, small body, and a speech bubble coming from its mouth.

A simple cartoon drawing of a small dog sitting on the ground. To its left is a stylized flower with five petals. The drawing is done in a loose, sketchy style.

~~500~~

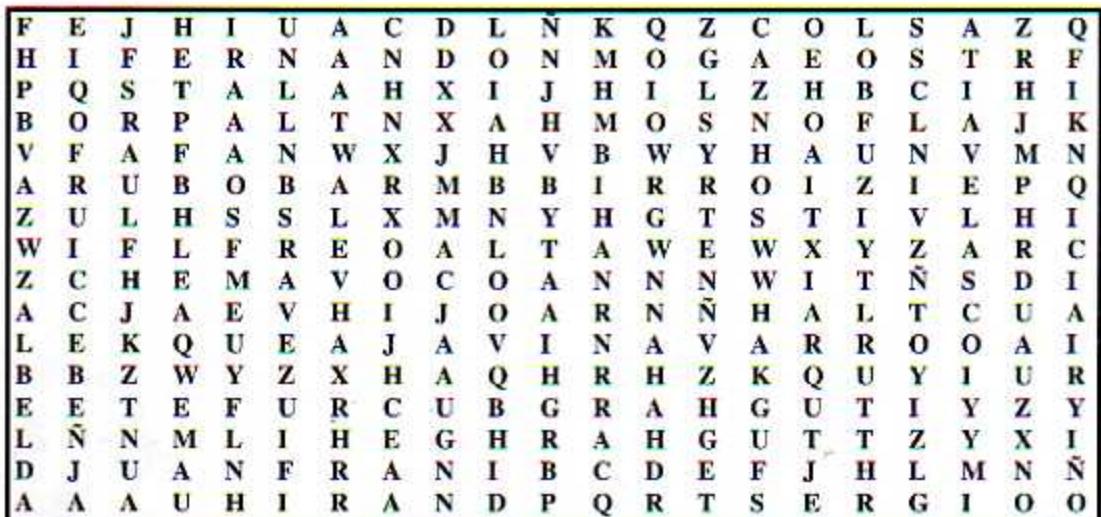
## AS SUPER MENAS

as + well or

TIARTA CACTUX  
EPORAM

VERO

# Pasatempos



Busca 15 nomes de xogadores de fútbol españoles dos distintos equipos de 1ª división.



A ver se es queen de atopar nomes de entrenadores da liga española: dámose pista.

Verticais:

1. Ex entrenador do Real Club Celta de Vigo
2. Entrenador actual do Real Madrid

Horizontais:

1. Ex entrenador do F.C. Barcelona
2. Entrenador do Real Club Celta de Vigo

Diagonal:

1. Ex entrenador do Español



Y	Y	S	T	N	B	T	O	U
R	R	T	V	U	N	Z	P	I
V	A	N	G	A	L	P	U	C
I	S	M	P	O	T	E	R	E
C	S	T	A	S	U	W	C	N
T	O	L	O	T	I	N	A	T
O	Z	M	A	E	I	M	B	E
R	A	O	P	Y	N	W	C	Z
R	O	M	Z	O	A	C	M	W



- Adivinias
- ¿Que lle dixo unha galiña a un ovo?
  - ¿Que é o que di un neno ó nacer?
  - Cariña sonrosada, corpo espiñoso ¿por que tes un abrazo tan doroso?
  - Redondo, redondo, nen ten tapa nem fondo, ¿que é?

## Chistes

¿Por que os de Lepe poñen cinco televisións, unha enriba da outra?

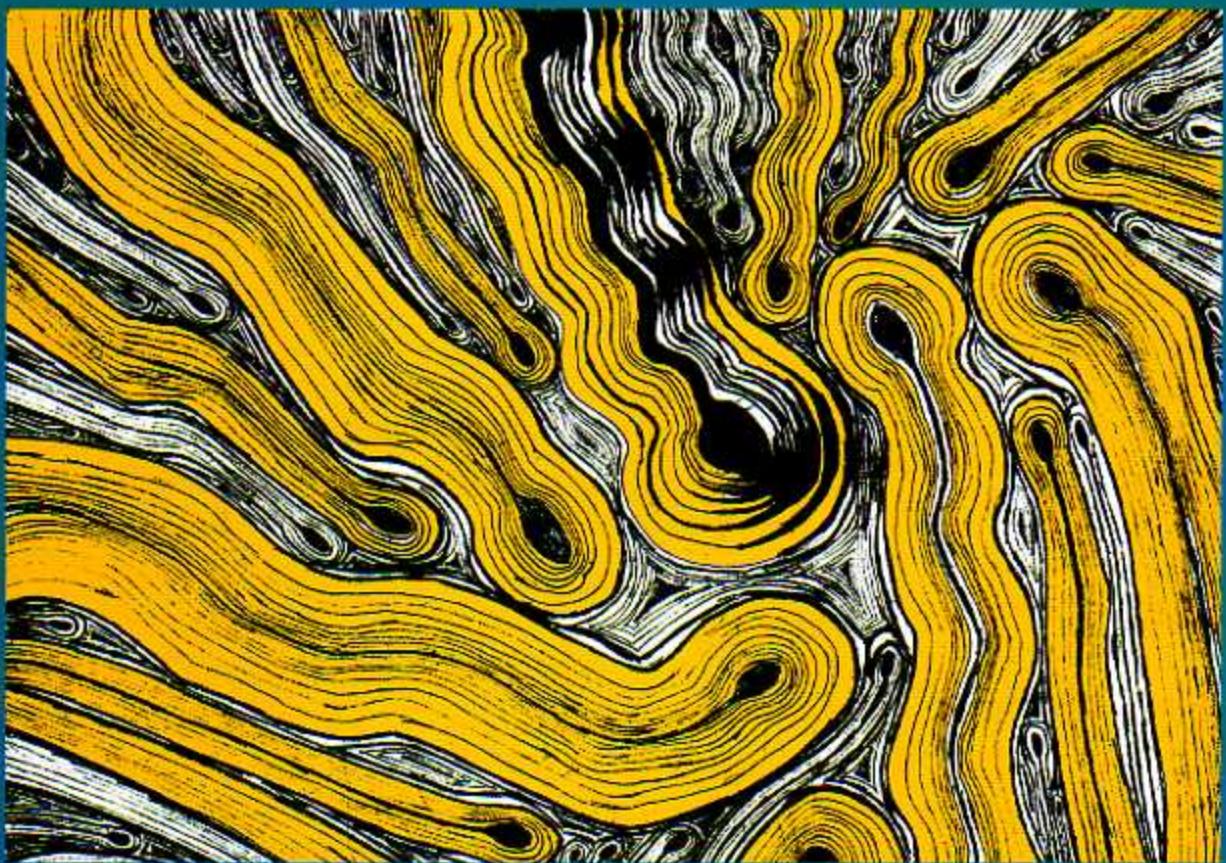
iDoutor, doutor, que teño paperas!  
Pois tome cuarenta duros máis e xa ten "pa plátanos".

Era un home tan parvo, tan parvo, que cada vez que mercaba un cartón de leite, abríao no mesmo supermercado porque no envase poñía "Abrir aquí".

Era un home tan pequeno, tan pequeno, que se sentou nunha moeda e colgábanlle os pés.

Era un home tan pequeno, tan pequeno, que se subiu nunha canica e berrou ¡O Mundo é meu!





NUNCA MÁIS

NON Á  
GUERRA

